časopis spoločnosti MED-ART

MEDIUM

INFORMAČNO-ODBORNÝ ŠTVRŤROČNÍK
pre oblasť farmácie a veterinárnej medicíny, medicínsko-technických pracovníkov, odborníkov z oblasti výživy ľudí a zvierat

2/2016

elektronické objednávanie

nevyhnutnosť pokroku prináša mnohé výhody na oboch stranách

ČÍTAJTE A VYHRAJTE
SÚŤAŽ O HODNOTNÉ CENY NÁJDETE NA STR. 38

SLeK RIEŠI ZÁSADNÉ NEGATÍVA LEKÁRENSKEJ PROFESIE

VAŠA LEKÁREŇ PRICHÁDZA NA TRH S MARKETINGOVÝM ŤAHÁKOM – S KUPÓNOVOU KNIŽKOU UŠETRÍ PACIENT AŽ 330 €

- Informácie o nových liekoch a produktoch pre lekárne
- Servisné informácie a aktivity spoločnosti MED-ART
- Informácie o odborných podujatiach
- Odborné články z oblasti farmácie a medicíny

Cetaphil®

REVOLÚCIA
V STAROSTLIVOSTI
O ATOPICKÚ KOŽU

Cetaphil Restoraderm poskytuje inovatívny koncept starostlivosti o atopickú kožu a pomáha kompenzovať geneticky podmienený nedostatok filagrínu a ceramidov v koži.

GALDERMA

www.cetaphil.sk

2/2016 obsah čísla

ELEKTRONICKÉ OBJEDNÁVANIE
NEVYHNUTNOSŤ POKROKU
STRANA 06

Určite ste už aj vy zažili situáciu, že súrne potrebujete niečo objednať od svojho dodávateľa a je takmer nemožné sa dovolať do Call Centra. Ako to riešiť? Jednoducho. Využívajte elektronické objednávanie. Nielenže ušetrí čas na oboch stranách, ale prinesie vám aj mnoho benefitov.

AKÚ SLOVENSKÚ LEKÁRNICKÚ KOMORU (NE)CHCEME?
RIEŠENIE ZÁSADNÝCH NEGATÍV
STRANA 14

Prvé mesiace roku 2016 priniesli viacero podnetov s potenciálom ovplyvniť diskusiu o budúcnosti stavovskej samosprávy. Predstavujeme vám koncept, ktorý ponúka prezident SLeK širokej členskej základni na dôslednú diskusiu a oponentúru.

JODA ORGANIKA®
SPOĽAHLIVÁ OCHRANA ORGANIZMU
STRANA 24

Joda Organika® je výživový doplnok, ktorého základom sú látky rastlinného pôvodu. Dominantnú funkciu v súhrne jedenástich biologicky aktívnych látok zohráva stopový prvok jód, ktorý je v organickej forme. Tým chráni ľudský organizmus pred škodlivými látkami a voľnými radikálmi.

MATCHA ČAJ
JAPONSKÝ ZÁZRAČNÝ NÁPOJ
STRANA 29

Sladká a zároveň pikantná chuť matcha a jeho zdravotné prínosy sú dávno známe a mnohokrát publikované. Prinášame vám prehľad siedmych najsilnejších účinkov tohto jedinečného zeleného práškového čaju.

ZDRAVÁ DUTINA ÚSTNÍ
PSŮ A KOČEK
STRANA 34

Poznatky a metody z péče o zuby u lidí se přenášejí i do veterinární medicíny od čištění zubů přes plombování až po rovnátka či implantáty. V podstatě jsou na tom stejně, jako my lidé z hlediska výskytu plaku, zubního kamene a bakterií. Jak správně pečovat o dutinu ústní psů a koček?

Publikované články vyjadrujú názory autorov, a preto nemusia byť totožné so stanoviskom redakcie a vydavateľa. Nevyžiadané rukopisy a obrazový materiál nevraciame. Kopírovanie, znovupublikovanie alebo rozširovanie ktorejkoľvek časti časopisu sa povoľuje výhradne so súhlasom vydavateľa. Redakcia nezodpovedá za obsah a pravdivosť jednotlivých inzerátov.

www.med-art.sk

NEPREDAJNÉ

■ vydavateľ/redakcia: MED-ART, spol. s r. o., Hornočermánska 4, 949 01 Nitra, e-mail: sekretariat@med-art.sk, tel.: 037/77 53 702, fax: 037/65 13 790 ■ Časopis MEDIUM je vydávaný za aktívnej pomoci vedenia spoločnosti MED-ART, spol. s r. o.: PharmDr. Ján Holec, Mgr. Hilda Némethová, Ing. Jana Machalová, MVDr. Rudolf Andraško ■ redakcia: šéfredaktorka: Beáta Račeková ■ redakčná rada: PharmDr. Petra Haár Némethová, Ing. Zlatica Látečková, PharmDr. Zlatica Bártová ■ vizuálna koncepcia, layout a tlač: APEL, spol. s r. o., Nitra, www.apel.sk ■ distribúcia: prostredníctvom obchodných zástupcov, vodičov a poštových zásielok zabezpečuje MED-ART, spol. s r. o.

partneri vydania:

FAZZINI
bioveta
GREET Slovakia s.r.o.
VAŠA LEKÁREŇ
GALDERMA
SLOVENSKÁ LEKÁRNICKÁ KOMORA
CURAPROX
STOMAHOL

Nejednotnosť v lekárenstve je na škodu farmaceutom, lekárnikom i pacientom

byť farmaceutom

je celoživotný záväzok

Milí čitatelia Media.

Dovoľte mi pár slov v historickom duchu, v ktorom sa nesie celé tohtoročné vydanie nášho časopisu. Spomínam si na obdobie spred 25 rokov. Napriek tomu, že to bola hektická doba, vnímali sme lekárenstvo a farmáciu vôbec trochu inak ako je tomu v dnešnej dobe. Ten najväčší rozdiel je v tom, že farmácia nebola len zárobková činnosť. Byť farmaceutom a lekárnikom bolo pre nás v prvom rade nie to, čo robíme, ale to, kým sme. Či sme disponovaní pre potreby človeka – pacienta. Lekárenstvo a povolanie farmaceuta naša generácia kedysi nechápala len ako kariéru. Bolo to poslanie, ale i spôsob života. Bol to stav bytia, nie funkcia. Bol to pre nás celoživotný záväzok, nie dočasný štýl služby. Vnímali sme to ako identitu, nie ako rolu.

Diagnózou dnešnej doby je uponáhľanosť, náhlenie ohrozuje nás všetkých, stále niečo nestíhame, cítime sa unavení a vyčerpaní. Často sa nedokážeme zastaviť a v pokoji vnímať seba a svet okolo nás. Ponúkam vám jednu skúsenosť, o ktorú sa so mnou podelil priateľ. Minimálne je to vhodné na zamyslenie a zastavenie sa.

Povedal mi: „Keď som včera vystupoval z vlaku, predo mnou išla pomalým tempom stará pani. Ponáhľal som sa a nevedel som ju predbehnúť, motala sa mi pod nohy. Vytáčala ma do nepríčetna. Vtedy som sa zarazil a povedal som si: „Kam sa to vlastne ponáhľam?“ Ozvali sa vo mne výčitky svedomia, že som sa v duchu nahneval na staručkú babku, ktorá nemôže za svoju rýchlosť. Celý život pracovala, aby sa aj moja generácia mala dobre a ja som netrpezlivý a malicherný. A to všetko len preto, aby som bol o 10 minút skôr doma. Tých pár minút aj tak premrhám na internete alebo pri telke.“
Alibisticky to teraz zhodím na dobu, v ktorej žijeme. Všetci sa ponáhľame. A večer zistíme, že sme toho až tak veľa nestihli. Frustrovaní si ľahneme a zaspíme spánkom nepokojných. Popri známych frázach typu „ako sa máš?, ako žiješ?...“ sa nám do slovnej zásoby vtesnalo „strašne sa ponáhľam, nemám čas!“. Ľudí oslovujeme už len prostredníctvom sms, komunikujeme s nimi cez chat. Z očí do očí si nemáme čo povedať. Nevieme, ako vonia vlastná záhradka či príroda ako taká. Nemáme čas k nej pričuchnúť. Všetci – starí aj mladí – žijeme príliš rýchlo, máme skoro všetko a napriek tomu nám pribúda nešťastných kolegov. Priemerná dĺžka života rastie, no jeho kvalitatívna zložka je čím ďalej tým slabšia. Nevieme sa zastaviť a zamyslieť sa nad hodnotami.

Moja mama má 83 rokov. V zahraničí bola možno trikrát, má starý mobil, na ktorom sa dá len telefonovať, počúva jednu stanicu na svojom starom tranzistore. A napriek tomu mi nedávno povedala, že prežíva krásny život. Prečo? Pretože má množstvo spomienok, ktoré jej vyvolávajú úsmev na tvári. Vie sa tešiť z pekného dňa, z vône svojej záhradky, v ktorej celý život pracovala. Teší sa zo svojich vnúčat a je na ne pyšná. Žiaľ, dnes už nevieme žiť tak ako generácia našich rodičov.

V čase, keď píšem tieto slová, sú na mediálnom pretrase dve horúce témy: Prvou je zdravotníctvo so svojimi škandálmi a tiež predstavovanie koncepcie nového ministra. Druhá téma je úplne o inom, keďže sa práve konajú majstrovstvá sveta v hokeji. Hokej aj zdravotníctvo sú u nás populárnym „športom“. Na „turnajoch“ sa každé mužstvo, a to nielen to hokejové, snaží podať čo najlepší výkon. Hráči intenzívne „trénujú“ – jedni na ihrisku, iní v parlamente či na ministerstvách, a kujú plány v kanceláriách. Pre protivníkov sú postrachom, ak majú dobrú techniku, kondíciu a sú medzi sebou zohratí. Veď vedia, že v jednote je sila.
V posledných rokoch si čoraz častejšie kladiem otázku, prečo sme my v rámci stavu farmaceutov a lekárnikov tak nejednotní. Odpoveď je možno v tom, že sme odlišní, ale jednota predsa neznamená, že každý je perfektný. O súdržnosti skôr hovoríme vtedy, keď sa vieme dopĺňať v tom, čo robíme. Naše nápady by mali zapracovávať i nahrávky zo strany kolegov i súperov. Mali by sme predvídať a vzájomne si čítať myšlienky. Nemali by sme sa v dnešnej dobe už v lekárenstve viac podobať hokeju? Nemali by sme si viac prihrávať? Nemali by sme sa v stavovských združeniach a komorách viac dopĺňať?

Mali by sme si uvedomiť, že v bežnom živote je každý je iný. Každý má nejaké schopnosti, talent, ale aj nedostatky a chyby. Niekto je dobrý organizátor, iný vie pedantne a rýchlo pracovať. Spoločnosť dobre funguje vtedy, keď sa ľudia dopĺňajú. A iba tak vieme vytvoriť jednotné lekárenstvo.

PharmDr. Ján Holec
generálny riaditeľ MED-ART s. r. o.

PharmDr. Ján Holec
generálny riaditeľ a konateľ spoločnosti

»Posolstvom človeka je urobiť iných šťastnými.«

(Platón)

benefičná aukcia

v Nemocnici s Poliklinikou Sv. Jakuba v Bardejove

„...ďakujeme, že nám pomáhate pomáhať“

To, že v nadpise uvedené hlavné motto spoločnosti MED-ART nie je len prázdne tvrdenie, ale skutočne vyjadruje filozofiu firmy, opäť potvrdila podpora „Benefičnej aukcie výtvarného umenia“, ktorá sa konala 12. mája 2016 v spoločenskej sále Nemocnice s Poliklinikou Sv. Jakuba, n. o. v Bardejove. Jednalo sa už o **štvrtý ročník podujatia**, nad ktorým prevzal patronát riaditeľ nemocnice a zároveň prezident Asociácie nemocníc Slovenska MUDr. Marián Petko, MPH spolu s MUDr. Martinom Papirekom, primárom neurologického oddelenia nemocnice. Práve pre toto oddelenie bol určený **výťažok aukcie a to konkrétne na zakúpenie elektromyografického prístroja**, ktorý podstatným spôsobom zlepšuje diagnostiku pri neurovosvalových ochoreniach.

MUDr. Marián Petko, MPH, riaditeľ nemocnice Sv. Jakuba Bardejov a zároveň prezident Asociácie nemocníc Slovenska, Mgr. Viliam Petko, manažér lekární nemocnice Bardejov a zástupcovia spoločnosti MED-ART Renáta Lazoríková a Mikuláš Dunda.

„Všetci milovníci umenia sa určite už stretli so sloganom, že „umenie je zrkadlom a kronikou svojej doby“. Platí to v plnej miere aj vo výtvarnom umení a zvlášť vtedy, ak ono samo napomôže naplniť času charity nejakej krásnej myšlienky. Benefičné aukcie sú teda o stretnutiach ľudí s veľkým srdcom, ktorým pomáhať dobrej veci nie je cudzie. Benefičná aukcia spĺňa okrem finančnej pomoci dobrej veci aj funkciu propagácie mladých – súčasných maliarov“ – týmito slovami otvoril aukciu Dr. Jaroslav Krajňák, PhD., konateľ aukčnej spoločnosti DARTE, ktorá celú aukciu v spolupráci s vedením NsP Bardejov pripravila.

Aukčná kolekcia mala široký záber. Na jednej strane sa prejavil lokálpatriotizmus organizátorov prezentáciou mladých umelcov hlavne z regiónu Bardejova, Svidníka, Stropkova a Vranova. Na strane druhej boli okrem obrazov súčasných umelcov súčasťou ponuky aj diela najvyššej umeleckej úrovne. Olejomaľby od umelcov ako Martin Benka, Ladislav Mednyánszky, Anton Jasusch, Július Jakoby, Jozef Bokšay či Mikuláš Galanda oslovili aj tých najnáročnejších zberateľov umenia. Vrcholová umelecká úroveň sa prirodzene prejavila aj v cenovej hladine týchto obrazov, čo mnohým neumožňuje stať sa majiteľmi podobných diel, každopádne aj možnosť vidieť diela týchto špičkových umelcov bolo hlbokým umeleckým zážitkom. Súčasťou podujatia bola aj módna prehliadka a výstava umeleckých šperkov.

V rámci benefičnej aukcie **bolo vydražených 44 výtvarných diel v úhrnnej hodnote 12 000,– €**. Predovšetkým sa ale v príjemnej spoločenskej atmosfére podarilo napĺňať slová slávneho gréckeho učenca Platóna, že hlavným posolstvom človeka je urobiť iných šťastnými. Myšlienkou vedenia Bardejovskej nemocnice by sa mohli určite inšpirovať aj iní.

MED-ART je hrdý, že mohol podporiť toto podujatie a že vzťahy s partnermi nevníma len z obchodného aspektu, ale s radosťou podporí podujatia podobného typu a prispeje k rozvoju filantropie, na ktorú občas v hektike každodenného života zabúdame.
Že to nie je naša ojedinelá aktivita, potvrdzuje **aj podpora akcií ďalších našich partnerov** v najbližších dňoch, či už je to Detská fakultná nemocnica v Bratislave (Deň detí, Športový deň) alebo Detská fakultná nemocnica Banská Bystrica (podpora odborného podujatia)...ďakujeme, že nám pomáhate pomáhať. ■

Ing. Mikuláš Dunda, MPH

Určite ste už zažili situáciu, keď súrne potrebujete niečo objednať a do Call Centra je takmer nemožné sa dovolať.
Pýtate sa, ako je to možné a prečo musíte na voľného operátora často čakať až tak dlho?

elektronické objednávanie

nevyhnutnosť pokroku

Zamysleli ste sa niekedy nad tým, čo sa deje na druhej strane? Pokúsim sa vám to vysvetliť: **v Call Centre pracuje štyridsať teleoperátoriek**, ktoré sa síce snažia vybaviť každý hovor a prijať každú objednávku, avšak často sa stáva – najmä v pracovnej špičke – že **prichádzajúcich hovorov je v poradí 200-250, ba niekedy aj viac**. Často sú to telefonáty, pri ktorých sa teleoperátorky menia na pisárky a spisujú dlhé zoznamy tovarov, ktoré si klient objednáva. A tak aj napriek výdatnej pomoci softvéru, ktorý na základe rôznych faktorov určuje poradie hovorov, **sa stáva, že doba čakania je pre volajúceho nie vždy prijateľná**.

Na otázku, či je tento problém riešiteľný, máme pre vás pozitívnu odpoveď: áno, je. Časy, kedy telefonické objednávanie tovaru bolo najrýchlejším spôsobom uspokojenia klientovej požiadavky, sú už minulosťou. Doba ide dopredu a nové trendy nám umožňujú **vybavovať objednávky oveľa rýchlejšie, ak klienti využívajú elektronické objednávanie**. Vďaka nemu sa naše teleoperátorky stávajú dostupnejšími pre volajúcich, ktorí ich skutočne potrebujú – napríklad pre vybavenie reklamácie, pre poradenstvo či informáciu o akciách a novinkách.
Ak ste si zvykli využívať službu internetových objednávok spotrebného tovaru pre vaše lekárne (napríklad tonery či kancelárske potreby), alebo ste už objednávali čokoľvek pre seba prostredníctvom internetu, nebude pre vás žiadny problém využiť rovnakú mimoriadne užívateľsky prístupnú službu aj pre objednávanie tovaru z našej spoločnosti.

MVDr. Ivan Fiebig
riaditeľ predaja spoločnosti MED-ART

Ponúkame vám najnovší a najjednoduchší spôsob objednávania

Na našej web stránke **www.med-art.sk** sa nachádza klientská zóna, prostredníctvom ktorej je možné objednať tovar kedykoľvek – 24 hodín denne, 7 dní v týždni a navyše – vždy máte spätnú väzbu o dostupnosti tovaru na sklade.
Toto objednávanie nevyžaduje žiadne párovanie kódov, je jednoduché a prehľadné, názvy tovarových položiek plne zodpovedajú názvom od distribútora.

Môžete využívať aj iné možnosti – každý podľa svojej chuti

Najbežnejším a najpoužívanejším objednávkovým systémom je **Nobel komplet** na platforme AOS objednávania.
Tento softvér vyžaduje správne spárovanie tzv. ADC kódu k položke. Teda pre konkrétnu tovarovú položku si lekáreň zaradí jednotný kód s kódom distribútora. Ak sú takto správne v lekárni priradené kódy k jednotlivým tovarom, nemôže sa stať, že by od nás prišiel iný tovar ako ste si objednali.
Najstarším systémom pre elektronické objednávanie je **Pharmnet 2**. Fungoval ešte za čias DOSovských systémov a funguje aj v súčasnosti. Tento systém pracuje tak, že páruje kód dodávateľa a kód lekárne pri príjme tovaru. Dôležité pritom je, aby tovar v lekárni mal len jeden dodávateľský kód od distribútora.

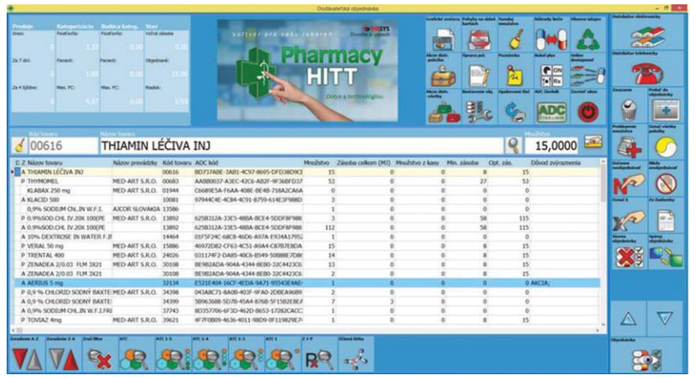
Čo získate elektronickým objednávaním?

1. Ušetríte čas

Už nemusíte spisovať tovar, ktorý treba objednať, nie je potrebné kontrolovať záznamy pre prípad, že by bol niektorý tovar zdvojený, oslobodíte sa od obchádzania zásuviek s telefónom v ruke a ušetríte minimálne 30 minút telefonovania (ak neráta aj čas, ktorý strávite čakaním na voľného operátora).
Moderné **lekárenské systémy dnes umožňujú priamo z dotykovej obrazovky** zaznamenávať potreby lekárne, objednať konkrétny tovar, zosumarizovať záznamy a **urobiť z nich objednávku**, ktorú už len odošlete dodávateľovi, pričom si ktorúkoľvek položku môžete upraviť, pridať či vymazať.

2. Informáciu o dostupnosti máte ihneď

Systém elektronického objednávania **priamo vo vašom lekárenskom systéme overí dostupnosť a exspiráciu** u vašich dodávateľov a do pár sekúnd vám poskytne spätnú informáciu.

3. Nepríde k duplicitnej objednávke

V elektronickom objednávaní máte vo vašich objednávkach **dokonalý prehľad** a nemusíte sa obávať zdvojených objednávok, ku ktorým často dochádzalo vtedy, ak tovar objednávali viacerí zamestnanci telefonicky.

4. Máte k dispozícii piktogramy a prehľadné informácie o produktoch

Systém Nobel komplet **ponúka prehľady piktogramov či príbalových informácií** priamo vo vašom lekárenskom systéme, a to aj u výživových doplnkov a tovarov, kde to bežné nie je.

5. Môžete objednávať NONSTOP

Kým callcentrum pracuje od 7:00 do 18:30 h, náš softvér pracuje 24 hodín, 7 dní v týždni a vie prijať objednávky kedykoľvek. Nepremôže ho chrípka, únava, ani počet prichádzajúcich objednávok.

6. Nastavíte si automatické objednávanie

Na vami vybraných položkách si môžete **nastaviť automatické objednávanie** pri nízkej skladovej zásobe. Následne si už objednávku len schválite či upravíte a odošlete.

7. Skrátite čas dodania objednaného tovaru

Vždy máte istotu, že **elektronicky poslaná objednávka príde s najbližším rozvozom**. ■

MED-ART
ĎAKUJEME, ŽE NÁM POMÁHATE POMÁHAŤ
25 ROKOV

Ako prvý lekárenský reťazec sme spustili novinku, ktorá priláka nových pacientov a zákazníkov do lekární

nový marketingový nástroj

kupónová knižka

plná skvelých zliav

VAŠA LEKÁREŇ

Verným pacientom v lekárňach Vaša Lekáreň ponúkame **nadštandardné zľavy**, ktoré bežne v letákových akciách nebývajú. Zároveň ako jediná virtuálna sieť lekární na Slovensku **spúšťame masívnu celoslovenskú kampaň**, keďže kupónovú knižku budeme o. i. distribuovať prostredníctvom ženských magazínov EVITA 06/2016, MADAM EVA 07/2016 a ďalších, a **pripravujeme špeciálnu internetovú kampaň** zameranú na propagáciu tejto knižky a lekární Vaša Lekáreň.

V kupónovej knižke „LETO 2016“ sme pripravili pre pacientov pestrú ponuku zľavových kupónov s výnimočnými zľavami. **Na 80 stranách sú zľavové kupóny k 130-im voľnopredajným liekom, výživovým doplnkom a kozmetickým výrobkom** prehľadne rozdeleným do troch tém:

- **domáca lekárnička**
- **leto, cestovanie a žena**
- **matka a dieťa**

V Kupónovej knižke Vaša Lekáreň „LETO 2016“ sú **zľavové kupóny v celkovej hodnote až 330 EUR**. Zľavové kupóny si môžu pacienti uplatniť až **do 30. septembra 2016**. ■

V Senci opäť bohatý odborný program

celoslovenský akreditovaný seminár pre farmaceutov a laborantov

Dňa 12. 3. 2016 sa uskutočnil Celoslovenský odborný seminár v Hoteli Senec v Senci, ktorý sme organizovali v spolupráci s Regionálnou lekárnickou komorou Nitra za finančnej podpory Slovenskej lekárnickej komory. Pre takmer 200 farmaceutov a laborantov bol pripravený bohatý program. Návštevníci si mohli vypočuť celkovo 10 prednášok, ktoré boli vysoko kvalitné po obsahovej i formálnej stránke.

Verbálna i neverbálna komunikácia s pacientom

Dopoludňajší blok prednášok otvoril **Ing. Jozef Rebeťák, PhD.** so svojou psychológiou predaja, v rámci ktorej predstavil neurolingvistické programovanie a komunikačné vzorce, v ktorých sa komunikačné techniky dajú kombinovať. Prednáška bola spojená s nácvikom komunikačných zručností nielen verbálnych, ale i neverbálnych, keďže až 93 % komunikácie sa uskutočňuje práve touto formou. Pri neurolingvistickom programovaní je potrebné naladiť sa na vnímanie neverbálnej komunikácie druhej strany a vedieť odhaliť jej potreby či nepriamo vyjadrené pocity, čo si mohli účastníci seminára vyskúšať aj v praxi.

Liečba bolesti hrdla – trendy dnešnej doby

Nasledovala prednáška **MUDr. Petry Borsosovej** s názvom Liečba bolesti a zápalu hrdla v lekárni. Odborná prednáška nadväzovala na trendy dnešnej doby, kedy pacient konzultuje svoj zdravotný problém v diskusiách na internete, prípadne hľadá informácie v iných médiách. Po zhodnotení života neohrozujúceho stavu nevyhľadá pomoc lekára a to aj kvôli preťaženému slovenskému zdravotníctvu. Prvým ľudským faktorom pri jeho probléme je práve lekárnik, preto je dôležité, ako sa k problému bolesti a zápalu hrdla postaví. Cieľom prednášky bolo pomôcť zorientovať sa lekárnikovi z hľadiska praxe ORL lekára, aby vedel pacientovi čo najúčinnejšie pomôcť. Obohacujúcim aspektom prednášky bol stručný návod na to, ako podľa údajov z anamnézy pacienta určiť čo najpresnejšiu príčinu bolesti a zápalu hrdla s cieľom poradiť pacientovi pri výbere lieku, jeho najvhodnejšej formy, dávkovaní, prípadne mu odporučiť návštevu lekára.

Tichý zabijak – vysoký krvný tlak

Po ňom nasledovala **MUDr. Alexandra Frolkovičová**, ktorá prítomných s prednáškou Vysoký krvný tlak alebo ako zatočiť s tichým zabijakom informovala o pojmoch krvný tlak a artériová hypertenzia, jej klasifikácii a predstavila komplikácie a faktory, ktoré na ne majú vplyv. Prínosom prednášky boli štúdie týkajúce sa zdravého stravovania, potravín a životného štýlu, spojeného s meditáciou, relaxáciou, diafragmatickým dýchaním a izometrickými cvičeniami, ktoré pomáhajú znížiť tlak.

Hliva ustricová a jej vplyv na imunitný systém

Tak znel názov ďalšej prednášky od **MUDr. Jany Mrázovej**. Hlavným prínosom prednášky bolo predstavenie blahodarných účinkov hlivy ustricovej na imunitný systém a na ľudský organizmus ako taký, ako aj objasnenie fungovania imunitného systému a hlivy ustricovej vo vzájomnej súčinnosti.

Manažment inkontinencie

MUDr. Tomáš Danys, PhD., MPH prednášal na tému s názvom Manažment inkontinencie moču u žien. Prednáška pojednávala o nedobrovoľnom úniku moču, objasňovala okolnosti vzniku, príznaky, symptómy a poukazovala na zhoršenie kvality života pacientov, ktorí inkontinenciou trpia. Nevynechala oboznámenie sa so základnými ani špecializovanými vyšetreniami a v neposlednom rade obsahovala liečebné opatrenia u pacientov a predstavenie absorpčných pomôcok.

Dental IQ

Po obede farmaceuti a laboranti opäť zaplnili prednáškovú miestnosť a vypočuli si **MUDr. Pavla Andela** a jeho projekt Dental IQ. Zámerom odbornej prednášky bolo oboznámenie s konceptom dentálnej profylaxie, pričom bola zameraná na predstavenie reality existujúcej prevencie, vrátane objasňovania príčin jej zlyhávania a edukáciu profesionálov v tejto oblasti. Prednášajúci predstavoval základné symptomatické, diagnostické problémy v ústnej dutine, najčastejšie mýty pri ústnej hygiene, správne a nesprávne pomôcky pri hygiene v jednotlivých obdobiach života, ako aj správne a nesprávne techniky čistenia zubov spojené s vizuálne pútavou prezentáciou. Prednáška bola úzko prepojená s praktickým nácvikom používania dentálnych pomôcok – zubná kefka a medzizubná kefka a s rekalibráciou účastníkov.

Veterinárne poradenstvo v lekárni

MVDr. Katarína Rigová doplnila vedomosti účastníkov seminára s prednáškou Špecializácia v poradenstve vo veterinárnom sortimente. Prednáška informovala o hlavných determinantoch predaja, a to geografia, poloha, sezónnosť a chuť, pričom pri geografii pouká-zala na potrebu vnímania podnebia a prevládajúce teploty, ktoré majú súvis s vektormi prenosných ochorení a zoonóz. Prednáška bola obohatená o niekoľko príkladov z praxe a obsahovala návod na vystavenie balíčka klientovi podľa vyššie spomenutých kritérií, ktoré je potrebné poznať a zohľadňovať.

Príjemný a obohacujúci deň uzavreli **MVDr. Lenka Borková**, ktorá nadviazala na prednášku MVDr. Kataríny Rigovej témou Ektoparazitné obojky.

Zdravé kĺby a kosti

Ing. Eva Stanislavská s prednáškou Pro-Osteo Plus – unikátne zloženie pre zdravé kosti a **MUDr. Karel Metyš, MBA** s prednáškou GS Condro Diamant: Dvojnásobná sila pre Vaše kĺby.

Projekt Vaša Lekáreň

Mgr. Róbert Ďuriš, výkonný riaditeľ Družstva Vaša Lekáreň, informoval prítomných lekárnikov a aktuálnej činnosti, dosiahnutých výsledkoch a pripravovaných novinkách lekárnického projektu.

Nielen prednášajúci obohatili vedomosti zúčastnených zdravotníckych pracovníkov, ale i 30 vystavovateľov, ktorí na seminári predstavili svoje produkty a zodpovedali prípadné otázky. Po náročnom pracovnom dni, ako už tradične, sme si všetci užili príjemný a bohatý spoločenský večer. ■

Katarína Miháliková

Spoločnosť FAZZINI v spolupráci so spoločnosťou MED-ART zorganizovali v dňoch 13. až 15. mája 2016 víkendový výlet do jednej z najatraktívnejších a najzaujímavejších lokalít v Čechách.

rozprávkové Lednice a Valtice

spoznávali sme

krásy južnej Moravy

Jednou z najzaujímavejších miestností Lednického zámku je vstupná hala, kde vyrezávané drevené schodisko je zabudované len do steny bez opory a obrovský mosadzný luster vážiaci 690 kg bol elektrifikovaný v roku 1903 firmou SIEMENS.

Jedinečná ukážková bylinková záhrada pri Valtickom zámku je určená na oddych, poznanie a potešenie pre každú vekovú kategóriu.

Víkend začal prehliadkou **mesta Lednice** na južnej Morave. Názov mesta (v slov. preklade chladnička) je naozaj príznačný, pretože je tu skutočne väčšia zima ako v okolí. Je to spôsobené tým, že väčšia časť mesta leží v priehlbine, kde sa vďaka inverzii drží studený vzduch. Chladnému počasiu nahráva aj voda – rieka Dyje a okolité rybníky. Najhonosnejšie miesto v Lednici je Lednický zámok. Na jeho mieste stála už v 13. storočí vodná pevnosť, z ktorej neskôr vzniklo honosné novogotické sídlo. Najjužnejší cíp Čiech vďačí za tento pozoruhodný areál rodu Lichtenštajnovcov. Zámok šľachticom slúžil ako „rekreačná chata" – trávili v ňom iba leto. Aby šľachticom k pohodliu nič nechýbalo, zámok je prepojený s gotickou katedrálou a so skleníkom, ktorý bol pristavený v polovici 19. storočia. Nachádzajú sa v ňom tropické kvety i niekoľko storočí staré palmy. Zámok je obkolesený rozľahlým zámockým parkom, ktorý si skutočne zaslúži prirovnanie k záhradám vo Versai. V areáli zámockého parku sa nachádza aj 62 metrov vysoká romantická rozhľadňa – minaret. Jedná sa o najstaršiu zachovanú rozhľadňu na českom území a zároveň o jediný minaret v Českej republike. Taktiež Lednický minaret je najvyššia stavba tohto typu mimo islamskej krajiny. Dôvod vzniku minaretu nie je úplne jasný. Viaže sa k nemu ale povesť, že Alois Lichtenstein si chcel pôvodne nechať postaviť kostol, ale cirkev mu druhý postaviť nepovolila a tak sa rozhodol na truc postaviť mešitu. To ale z dôvodu mäkkého močaristého povrchu nebolo možné a tak sa musel uspokojiť s minaretom, ktorý má 3 vyhliadkové terasy.
Viete, že v Lednici vznikla ceruzka? Vymyslel ju architekt Josef Hardtmuth, ktorý postavil svetoznámy Minaret a neskôr založil firmu KOH-I-NOOR.

Víkend pokračoval prehliadkou Valtického podzemia a degustáciou kvalitných moravských vín. **Valtické podzemie** je unikátny labyrint obnovených častí historických vínnych pivníc vzájomne prepojených v celkovej dĺžke 900 m. Vznik pivníc siaha až do roku 1289, kedy bol založený kláštor minoritov. Väčšina častí podzemia je v hĺbke 6 až 12 metrov. Valtické podzemie ukrýva vo vnútri viac ako 1,2 milióna historických a znakových tehál starých od 100 do 700 rokov. K Valticiam neodmysliteľne patrí barokový Valtický zámok, ktorý rovnako ako Lednice patril rodu Lichtenštajnovcov, ale slúžil im na celoročné bývanie. Raritou zámku je monumentálna, viac ako osemdesiat metrov dlhá enfiláda – v barokovej architektúre nielen funkčné, ale aj optické prepojenie jednotlivých, za sebou spojených miestností. Dvere jednotlivých miestností sú radené presne za sebou v jednej osi.

Záver víkendu patril prehliadke **bylinkovej záhrady**, ktorá je súčasťou valtického areálu a je to prvá ukážková záhrada v Českej republike využívajúca prírodné princípy starostlivosti. Záhrada obsahuje viac ako 300 druhov bylín v okrasných a náučných záhonoch. Náučné záhony obsahujú liečivé rastliny, bylinky afrodiziakálne, tiež bylinky mýtov a legiend, farbiarske rastliny aj rastlinky vhodné pre aromaterapiu či kuchyňu. ■

Eva Miháliková

Minimálne rovnako dôležitým povolaním, akým je práca lekára či lekárnika, je nepochybne aj práca zdravotnej sestry. Významnej pocty sa dočkali aj sestričky z banskobystrických zdravotníckych zariadení. Pocty sa ušlo až jedenástim z nich. Kto všetko bol ocenený?

MED-ART ĎAKUJEME, ŽE NÁM POMÁHATE POMÁHAŤ 25 ROKOV

veľká pocta pre bystrické sestry

za obetavú prácu

sa dočkali ocenenia

Počas slávnostného seminára pri príležitosti Medzinárodného dňa sestier boli aj tento rok za svoju obetavú prácu ocenené niektoré z nich. Semináru sa každoročne zúčastňujú sestry z banskobystrických zdravotníckych zariadení.

Ošetrovateľstvo je najstaršia činnosť zameraná na ochranu, podporu a uchovanie zdravia, ale aj starostlivosť o chorých. Ošetrovateľstvo je múdrosť, láska a pomoc. Bez práce sestier by nebolo poskytovanie zdravotnej starostlivosti kompletné. Pri príležitosti ich medzinárodného sviatku patrí vďaka každej jednej z nich.
Spoločnosť MED-ART bola jednou z firiem, ktorá prispela k oceneniu sestier za ich životné poslanie pomáhať tým, ktorí sú na ich pomoc odkázaní.

Zoznam ocenených:

- **Lenka Kánová Potočárová** (OAIM, FNsP F. D. Roosevelta)
- **Viera Uramová** (Nefrologicko-transplantačné oddelenie, FNsP F. D. Roosevelta)
- **Veronika Badínska** (Dermatologicko-venerologická klinika, FNsP F. D. Roosevelta)
- **Edita Látková** (Oddelenie infektológie, FNsP F. D. Roosevelta)
- **Michaela Kinčoková** (Oddelenie centrálnych operačných sál, FNsP F. D. Roosevelta)
- **Michaela Ďuricová** (Stredoslovenský ústav srdcových a cievnych chorôb)
- **Jana Smutná** (Stredoslovenský ústav srdcových a cievnych chorôb)
- **Zita Bieliková** (Stredoslovenský ústav srdcových a cievnych chorôb)
- **Silvia Balátová** (Detská fakultná nemocnica)
- **Monika Výrobíková** (Detská fakultná nemocnica)
- **Katarína Košíková** (Materské centrum Sv. Agáty Pro Care)

■

Ing. Alžbeta Vargová

nezabudnite si poznačiť termín

V rámci podnikateľskej činnosti každý podnikateľ disponuje vedomosťami, skúsenosťami, nápadmi, know-how, ktoré majú značnú majetkovú hodnotu, nakoľko svojím spôsobom pomáhajú podnikateľovi pri výkone podnikateľskej činnosti. Práve táto hodnota môže byť zásadným kritériom, ktoré ho zvýhodní oproti konkurencii a ktorým vie docieliť výsledok svojho podnikateľského snaženia napríklad jednoduchšie, efektívnejšie, kvalitnejšie. Každá takáto výhoda je a môže byť predmetom duševného vlastníctva, pokiaľ spĺňa právnu definíciu duševného vlastníctva, ktorá znie: **„duševné vlastníctvo tvoria všetky nehmotné statky, ktoré sú spôsobilé byť predmetom súkromnoprávnych dispozícií ich majiteľov a majú určitú, aspoň potenciálnu majetkovú hodnotu“**.

§ obchodné tajomstvo

a začínajúci podnikateľ

Obchodný zákonník vo svojom ustanovení § 17 a nasl. definuje inštitút obchodného tajomstva. Práve obchodné tajomstvo priznáva istú ochranu aj predmetu duševného vlastníctva. „Obchodné tajomstvo tvoria všetky skutočnosti obchodnej, výrobnej alebo technickej povahy súvisiace s podnikom, ktoré majú skutočnú alebo aspoň potenciálnu materiálnu alebo nemateriálnu hodnotu, nie sú v príslušných obchodných kruhoch bežne dostupné, majú byť podľa vôle podnikateľa utajené a podnikateľ zodpovedajúcim spôsobom ich utajenie zabezpečuje.“

Pri detailnejšom skúmaní uvedenej definície možno jednotlivé náležitosti, ktoré majú byť splnené kumulatívne, rozdeliť nasledovne:

a) **skutočnosti obchodnej, výrobnej alebo technickej povahy súvisiacej s podnikom** – z uvedeného vyplýva, že musí ísť o také skutočnosti, ktoré nerozlučne súvisia s podnikom podnikateľa a s realizáciou jeho podnikateľskej činnosti. Podľa zamerania podnikateľskej činnosti môže ísť o skutočnosti obchodnej, výrobnej alebo technickej povahy, čo znamená, že sa môže jednať o skutočnosti alebo informácie, ktoré vie podnikateľ zužitkovať pri svojej činnosti.

b) **majú skutočnú alebo aspoň potenciálnu materiálnu alebo nemateriálnu hodnotu** – tzn. že skutočnosti, o ktoré sa jedná (uvedené pod písm. a)), majú hodnotu skutočnú alebo potenciálnu, ktorá je v danom podnikateľskom segmente cenná.

c) **nie sú v príslušných obchodných kruhoch bežne dostupné** – tzn. že nejde o všeobecne známe skutočnosti, ale jedná sa o skutočnosti alebo informácie, ktoré nevyplývajú samy o sebe z podstaty podnikania v danom segmente.

d) **majú byť podľa vôle podnikateľa utajované a podnikateľ zodpovedajúcim spôsobom ich utajenie zabezpečuje** – znamená, že predmetné informácie alebo skutočnosti sú natoľko vzácne a cenné pre podnikateľa, že sa snaží tieto skutočnosti a informácie utajiť pred nielen širokou verejnosťou, ale aj pred podnikateľskou obcou v danom segmente podnikania. Preto je základnou náležitosťou tohto utajovania nielen vôľa podnikateľa tieto skutočnosti utajiť, ale aj zodpovedajúcim spôsobom takéto utajenie aktívne realizovať (fyzicky, organizačne, softvérovo a inak).

Práva k obchodnému tajomstvu patria medzi tzv. priemyselné práva, avšak obchodné tajomstvo nie je potrebné nikde registrovať, čiže zákon nevyžaduje na ochranu obchodného tajomstva naplnenie formálnych požiadaviek v súvislosti s právom prednosti.
S ohľadom na ustálenú súdnu prax treba však zdôrazniť, že nie každá skutočnosť, ktorú podnikateľ označí ako obchodné tajomstvo, by skutočne požívalo ochranu v zmysle Obchodného zákonníka. Obchodným tajomstvom môžu byť naozaj iba skutočnosti, ktoré súčasne spĺňajú všetky vyššie uvedené náležitosti (písm. a) až d)) definície obchodného tajomstva. S predmetom obchodného tajomstva môže podnikateľ nakladať podľa vlastnej vôle, napr. je oprávnený udeliť tretej osobe dovolenie používať obchodné tajomstvo a stanoviť podmienky jeho použitia.
Obchodné tajomstvo požíva v zmysle ustanovenia § 20 Obchodného zákonníka právnu ochranu rovnako ako poskytuje Obchodný zákonník právnu ochranu proti nekalej súťaži upravenú v ustanoveniach § 53 až 55 Obchodného zákonníka. Ochrany obchodného tajomstva sa cestou príslušného súdu môžu domáhať osoby, ktorých obchodné tajomstvo bolo porušené alebo ohrozené.

Mgr. Peter Mesároš, advokát
člen skupiny Samson partners

Prostriedky ochrany obchodného tajomstva možno rozdeliť nasledovne:

a) **zdržanie sa konania rušiteľa a odstránenie závadného stavu** – oprávnená osoba sa môže domáhať, aby osoba, ktorá zasahuje do jej obchodného tajomstva, nielenže svojím konaním prestala ďalej zasahovať do obchodného tajomstva, resp. ho ohrozovať, ale rovnako môže od takéhoto rušiteľa požadovať, aby bol závadný stav (dosiahnutý práve porušením alebo ohrozením obchodného tajomstva rušiteľom) odstránený na náklady rušiteľa,

b) **primerané zadosťučinenie, ktoré sa môže poskytnúť aj v peniazoch** – oprávnená osoba môže popri vyššie uvedenom žiadať aj primerané zadosťučinenie, ktoré môže spočívať napr. vo verejnom ospravedlnení, ale tiež môže byť takéto primerané zadosťučinenie poskytnuté v peniazoch, pokiaľ akékoľvek iné zadosťučinenie by nepostačovalo ako primeraná satisfakcia vzniknutého porušenia, resp. zásahu do obchodného tajomstva,

c) **náhrada škody** – pokiaľ pri neoprávnenom zásahu alebo ohrození do obchodného tajomstva rušiteľ spôsobí podnikateľovi škodu, aj vo forme ušlého zisku, môže podnikateľ, ktorému bola takto škoda spôsobená, žiadať aj náhradu tejto škody. Výšku škody, ako aj príčinnú súvislosť s neoprávneným zásahom alebo ohrozením obchodného tajomstva, musí v súdnom konaní preukázať poškodený podnikateľ,

d) **vydanie bezdôvodného obohatenia** – pokiaľ rušiteľ pri svojom neoprávnenom zásahu získa neoprávnene, bez právneho titulu majetkový prospech, na ktorý nemá právo, je povinný takýto majetkový prospech (bezdôvodné obohatenie) vydať osobe, na úkor ktorej takéto plnenia prijal.

V zmysle ustanovenia § 55 ods. 2 Obchodného zákonníka môže účastníkovi, ktorý bol v takomto súdnom konaní úspešný, súd priznať v rozsudku právo na uverejnenie rozsudku na náklady toho účastníka, ktorý bol v spore neúspešný. V rozsudku sa v zásade určí aj spôsob, forma a rozsah uverejnenia. ■

MED-ART ĎAKUJEME, ŽE NÁM POMÁHATE POMÁHAŤ 25 ROKOV

zopár tipov na upratanie kancelárie

Podľa nového prieskumu firmy Adecco väčšina pracujúcich pripúšťa, že svojho spolupracovníka posudzuje podľa čistoty pracovného priestoru a takmer polovica tvrdí, že boli „zdesení“, keď vošli do špinavej kancelárie. Nedovoľte, aby neporiadok prekryl vaše skutočné schopnosti. Odborníci vám ponúkajú niekoľko ľahkých tipov ako si upratať svoju kanceláriu a udržať v nej poriadok.

Rozdeľte svoj pracovný priestor do zón

Po rozhodnutí, ako chcete a potrebujete využiť priestor, si nastavte zóny pre každodenné funkcie. Môžete požadovať pracovný priestor pre váš počítač, priestor na knihy, úložný priestor pre kancelárske potreby a zakladací priestor pre archív. To vám poskytne základ pre efektívnejšie využitie priestoru.

Na dosah ruky si dajte len to, čo naozaj potrebujete

Pre väčšinu z nás sú to: monitor a klávesnica, telefón, dve perá, jeden notebook, lampa a jedna rodinná fotografia.

Vytvorte si systém denníka

Zefektívnite proces so zakladačmi s označenými nápismi: Prečítať, Urobiť, Založiť. Stanovte si dni v týždni pre každý z nich a tak nebudete cítiť silnú potrebu urobiť všetko naraz.

Každá zásuvka má určený obsah

Väčšina ľudí hádže veci do zásuvky len preto, aby ich dali preč zo stola, no po čase nemajú ani poňatia, čo v tej zásuvke je. Zásuvkové deliace plochy vám pomôžu dať všetko na svoje miesto. Potom si prejdite zásuvku každých šesť týždňov a upracte všetko, čo nie je na svojom mieste alebo sa nepoužíva.

Nepoužívajte svoj e-mail ako zoznam úloh

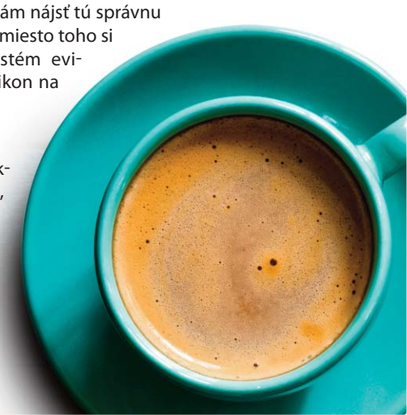
Digitálny neporiadok môže byť stresujúci a oslabovať našu energiu rovnako, ako fyzický neporiadok. Ideálne je vedenie e-mailovej schránky podobne ako dokumenty, či už pomocou foldrov alebo funkciami úloh zabudovaných do softvéru.

Efektívne ikony na ploche počítača

Obrazovka preplnená ikonami bude pravidelne spúšťať váš stresový hormón a znemožní vám nájsť tú správnu ikonu v čo najkratšom čase. Namiesto toho si vytvorte logický digitálny systém evidencie a znížte počet svojich ikon na ploche na pár vyvolených.

Pravidelne dezinfikujte

Raz týždenne použite dezinfekčné obrúsky na svoj písací stôl, telefón, klávesnicu a monitor. Tento zvyk vás taktiež prinúti upratať na stole odložené papiere a veci, ktoré tam nepatria.

akú Slovenskú lekárnickú komoru (ne)chceme?

Prvé mesiace roku 2016 priniesli viacero podnetov s potenciálom ovplyvniť diskusiu o budúcnosti stavovskej samosprávy. Boli to jednak podnety vonkajšie – interakcie s jednotlivcami a subjektmi spolupracujúcimi s komorou, ako aj podnety vnútorné – diskusie vo vnútri orgánov, komunikácia so zamestnancami a rozhovory s členmi komory. Uvažujúc o týchto podnetoch sa postupne dostávame k ich spoločnému menovateľu, ktorým je podvedomá potreba existencie univerzálnej autority s mandátom riešenia a vyriešenia zásadných negatív našej profesie.

PharmDr. Ondrej Sukeľ

prezident Slovenskej lekárnickej komory

V nasledujúcich riadkoch sa preto na pozadí konkrétnych aktivít výkonných komorových orgánov pokúsim načrtnúť perspektívny samosprávny koncept, ktorý ponúkam širokej členskej základni na dôslednú diskusiu a oponentúru.

● Prečo sme členmi komory?

V januári sa rozhodnutím prezídia SLeK uzatvoril obsah stránky www.slek.sk, ktorej významná časť obsahu je dnes prístupná iba členom komory po prihlásení menom a heslom. Člen SLeK má tak prístup napríklad k svojim záznamom o sústavnom vzdelávaní a je odbremenený od povinnosti archivovať potvrdenia o absolvovanej účasti a preukazovať komore splnenie zákonných podmienok. Zároveň majú členovia dostupné informácie o výhodnejšom nákupe tovarov a služieb u partnerov SLeK a čoskoro sa súčasťou webovej stránky stane aplikácia umožňujúca čerpanie výhod v spolupráci so spoločnosťou agregujúcou množstvo ponúk (cestovných kancelárií, hotelov, obchodov...) na jednom mieste. Samozrejmosťou sú vnútrokomorové dokumenty, podrobné aktuality, monitoring médií, archív Lekárnických listov a prístup k právnemu poradenstvu.
Napriek tomu, že poskytnutie rozličných výhod vyplývajúcich z členstva v komore považujem za samozrejmosť, verím, že **tieto nie sú jediným motivačným faktorom byť súčasťou stavovskej samosprávy**. Po obmedzení prístupu na internetovú stránku komory boli zamestnanci a funkcionári komory výrazne atakovaní (často nepríjemným, arogantným až vulgárnym spôsobom) viacerými nečlenmi komory. Len s problémami dokážem pochopiť myšlienkové pochody jednotlivcov, suplujúcich sebavedomým vystupovaním a hlučnými prejavmi svoju neznalosť právnych predpisov súvisiacich s výkonom povolania. Ak akákoľvek inštitúcia investuje členské príspevky svojich členov do akýchkoľvek aktivít, je logické, že výsledky týchto aktivít budú dostupné iba pre členov.
Ja – ako člen SLeK, nie ako jej funkcionár – odmietam financovať čokoľvek niekomu, kto s komorou nemá nič spoločné a som rád, že z mesiaca na mesiac stúpa počet ľudí, ktorým komora svoje služby poskytuje a ktorí komore dôverujú.

● Kto je (a bude) legitímnym zástupcom slovenských lekárnikov?

Od roku 2011 platí Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/62/EÚ, ktorou sa stanovujú opatrenia na zabránenie vstupu falšovaných liekov do legálneho dodávateľského reťazca tým, že sa na obaloch niektorých liekov musia na účely ich identifikácie a overenia pravosti uvádzať bezpečnostné prvky pozostávajúce zo špecifického identifikátora a nástroja proti neoprávnenému manipulovaniu s obalom. Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2016/161 upravuje detaily celého procesu overovania liekov. V zmysle tohto nariadenia sa v rámci krajín EU výrobcami zriadia registračné systémy, ktorých dobrovoľnými účastníkmi môžu byť aj veľkodistribútori a osoby oprávnené dodávať lieky verejnosti.
V princípe od začiatku roka 2016 preto Slovenská lekárnická komora vstúpila do rokovaní so zástupcami výrobcov (AIFP, GENAS) a veľkodistribútorov (ADL) za účelom vytvorenia tzv. **NMVO (NOOL)– národnej organizácie pre overovanie liekov**, ktorá bude správcom Národného registra umožňujúceho overenie pravosti liekov na ktoromkoľvek stupni dodávateľského reťazca.
Aj pri tomto procese sa sekundárne prejavila vecná nesprávnosť našej národnej legislatívy – konkrétne ustanovení zákona o poskytovateľoch týkajúcich sa formálneho postavenia komôr ako aj ustanovení zákona č. 362/2011 Z. z. týkajúcich sa vymedzenia okruhu osôb oprávnených poskytovať lekárenskú starostlivosť. **Slovenská lekárnická komora je vecne, historicky aj logicky prirodzeným a nespochybniteľným zástupcom lekárnického stavu**, pričom legislatívne ukotvenie tejto skutočnosti by malo byť iba formálnym potvrdením tohto mandátu. Podpisom Memoranda o porozumení deklaruje Slovenská lekárnická komora úmysel participovať na založení a aktívne sa podieľať na činnosti národnej organizácie pre overovanie liekov **ako zástupca lekárnikov**.
Nie iba v tomto kontexte preto očakávam a predpokladám aktívnejšiu celospoločenskú diskusiu na tému vymedzenia lekárnika ako jedinej profesie kompetentnej zabezpečiť činnosť verejnej lekárne. Lekáreň ako taká nie je aktívnym subjektom, nie je podnikateľskou entitou ani predmetom obchodnej činnosti, ale výhradným nástrojom výkonu povolania.

● Aká je korelácia všeobecne zdieľaných ideálov a každodennej rutiny?

Obraz lekárenstva a farmaceuta ako jeho štrukturálneho a výkonného elementu je súhrnom mnohých faktorov, z ktorých významnú časť vieme aktívne ovplyvniť. V časopise Trend bol nedávno uverejnený článok o kolegovi, ktorý zdravotnej poisťovni v priebehu dvoch rokov **podvodne vyfakturoval** 210 tisíc eur. Súčasťou článku bol aj odsek venovaný podobným „aktivitám" s konštatovaním, že ide o **relatívne často rozšírený fenomén**. Vlani sme boli konfrontovaní s množstvom mediálnych výstupov, ktoré potvrdili, že väčšina verejných lekární dnes **odmieta individuálnu prípravu liekov**. V tomto roku neprejde týždeň, aby sa v novinách či televízii neobjavil príspevok o **nedostupnosti liekov z dôvodu reexportu**. Do projektu monitorujúceho tento problém sa však nezapojila ani pätina lekární. Vo viacerých slovenských mestách už nachádzame billboardy nesieťových (!) lekární **ponúkajúcich nereálne zľavy z doplatkov**. Verejne známe sú (tiež nesieťové) verejné **lekárne, ktoré finančne motivujú predpisujúcich lekárov**, riaditeľov domovov sociálnych služieb či starostov obcí, zabezpečujúc si obrat, ktorého marža občas nestihne pokryť tieto korupčné výdavky.
Protipólom je drvivá väčšina slušných lekárnikov, ktorí od komory prirodzene očakávajú ochranu pred kontrolnou činnosťou zdravotných poisťovní, apely na úpravu taxy laborum, tlmočenie požiadaviek zastaviť reexport, zaviesť prísnu reguláciu cien a zvýšenie marže.
Neapelujem na nikoho, každý má vlastné svedomie, vlastné vzorce správania, každý vie, čo chce, dokáže a ako napĺňa osobné profesionálne ciele. Skúsme si však občas uvedomiť, že svojou každodennou rutinnou činnosťou formujeme obraz našej profesie a determinujeme postoje štátnych orgánov a ich predstaviteľov k celému farmaceutickému stavu.

● Chceme tejto spoločnosti odovzdať viac alebo menej než od nás očakáva?

Rok 2016 zameriavame na identifikáciu povolania farmaceuta ako **pomáhajúcej profesie**. Túto charakteristiku lekárnika v tomto období aktívne napĺňame v troch rovinách:

1. Projekt **Nedostupné lieky**
2. Projekt **Moderná individuálna príprava liekov**
3. **Osvetové kampane**

Výsledky prebiehajúcich projektov Nedostupné lieky a Moderná IPL podrobnejšie predstavím v nasledujúcom čísle časopisu Medium. Témy osvetových kampaní som predstavil v predchádzajúcom čísle. Celá iniciatíva ideovo vychádza z Programového vyhlásenia európskeho lekárenstva, ktoré v roku 2012 predstavila PGEU. V tomto dokumente sú definované štyri okruhy činnosti modernej lekárne:

- Zaručenie bezpečnosti a dostupnosti liekov
- Zlepšenie výsledkov jednotlivých pacientov
- Činnosť v prospech verejného zdravia
- Prínos k efektívnosti systému

V kapitole venovanej **činnosti v prospech verejného zdravia** sa o. i. uvádza: Vo všetkých európskych krajinách sa lekárnici zúčastňujú zdravotných kampaní, ktoré vyvinuli sami alebo v spolupráci so štátnymi orgánmi alebo ostatnými partnermi v zdravotníctve. Dostupnosť siete verejných lekární zlepšuje dosah takýchto kampaní, ktoré sa týkajú takých tém, ako je napríklad zneužívanie antibiotík, vyhľadávanie onkologických ochorení, zdravší životný štýl alebo výživa.
Oficiálny začiatok našich kampaní – spojený s tlačovou konferenciou, realizáciou vzdelávacích podujatí pre farmaceutov, poskytnutím odborných a propagačných materiálov, je plánovaný na 1. jún 2016. Do projektu je už prihlásená stovka lekární a verím, že toto číslo sa do konca mája aspoň zdvojnásobí.

● Uvedomujeme si rozdiel medzi elitárstvom a elitou?

Viac než štvrťstoročný vývoj profesie farmaceuta v politických podmienkach často prispôsobovaných zištným záujmom jednotlivcov generoval a generuje súhrn našich charakteristík zvaný spoločenský obraz. Ten je výsledkom množstva rôznorodých vzťahov a aktivít, ktoré majú svoje zákonitosti, svoju dynamiku a svoje krátko- či dlhodobé dôsledky.
Pri hodnotení akýchkoľvek dôsledkov a identifikácii ich príčin, je potrebná poctivá úprimnosť. **Tak, ako je pravdou, že kľúčové oblasti našej profesie sa stali terčom nepoctivých záujmov rôznych jednotlivcov a skupín, je zároveň pravdou, že častokrát sme im v tomto procese priamo či nepriamo pomohli.**
Nemáme už veľa šancí zvrátiť umelo nastolené trendy a viaceré indície povolebného vývoja nie sú v tomto smere dôvodom na prehnaný optimizmus.
V tomto texte som načrtol základné atribúty, o ktorých som presvedčený, že sú nie jednoduchými, ale nevyhnutnými predpokladmi zachovania lekárnického povolania medzi spoločenskou elitou:

- aktívna a nezištná účasť na stavovskej samospráve
- nie deklaratórna, ale reálnymi výsledkami podložená hrdosť na svoju profesiu
- dodržiavanie, nie iba vyžadovanie prirodzených morálnych princípov
- preukázanie aktívnej spoločenskej zodpovednosti
- budovanie úprimných a korektných kolegiálnych vzťahov

Kedykoľvek viem garantovať, že členovia SLeK svojimi konkrétnymi aktivitami napĺňajú tieto ideály.
Na prvom stretnutí s ministrom zdravotníctva Tomášom Druckerom som preto nekládol požiadavky, ale deklaroval pripravenosť slovenských lekárnikov participovať na neustálom skvalitňovaní výkonu povolania farmaceuta a poskytovania lekárenskej starostlivosti ako aj stabilnú synergiu pri dosahovaní spoločného dobra a spokojnosti slovenských pacientov.

Dočítali sme sa...

Revolučná doručovacia technológia

DRON

ako superrýchly prostriedok

roznášky liekov pacientom

Lietajúce stroje – drony zaistia takú rýchlosť dodávok, aby pošta mohla konkurovať špeditérom.

Austrálska pošta má za sebou úspešné testy dronov pri doručovaní malých balíčkov. Novú doručovaciu technológiu chce preto nasadiť do praxe už v priebehu tohto roka.

Štátna pošta chce drony používať na dodávku objednávok z internetových obchodov a **zásielky, ktorých roznáška neznesie odklad. Ide hlavne o lieky, ktoré sa môžu k pacientom dostať rovnako rýchlo, ako keby si po ne zašli do lekárne.**

Nie je tajomstvom, že poštový segment prechádza vážnymi zmenami, pri ktorých firmy s dlhoročným pôsobením na trhu strácajú pôdu pod nohami. Ľudia posielajú čoraz menej listov a pohľadníc, väčšinu vecí vybavia mobilmi a internetom. Na balíčky sa už pred rokmi vrhli doručovacie a špedičné spoločnosti, takže klasickým poštám sa stráca klientela.

Všetko to môže podľa agentúry Reuters zastaviť iba výrazná modernizácia a vstup technológií, ktoré pridajú doterajším výkonom čosi naviac. Práve drony môžu byť cestou, ktorá by mohla rozhodnúť.

Austrálska pošta bude prvou spoločnosťou v krajine, ktorá podobné služby začne poskytovať. Miestna legislatíva umožňuje plné nasadenie. Ide však o kontinent, ktorý má svoje špecifiká. Mnohé oblasti sú osídlené iba riedko, takže drony poslúžia hlavne tam, kde je hustejšia zástavba.

Amazon v minulom roku odskúšal technológie dronov, pri ktorých možno počítať s rozvážkou na vzdialenosť približne 25 kilometrov.

■

Elektronická koža od japonských vedcov

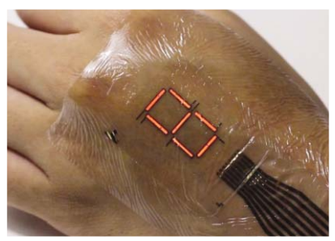
nám bude v budúcnosti pomáhať

keď sa sci-fi stáva skutočnosťou

Supertenká koža premení ruku na displej

Predstavte si, že v budúcnosti už nebudete musieť nosiť hodinky, nositeľné technológie, ani mobilný telefón. Všetko zastúpi tenká vrstva elektronickej kože.

„Pracovníci si na koži budú môcť pozerať stavebné plány alebo elektrické schémy bez toho, aby so sebou museli nosiť ťažké zariadenia,“ povedal pre magazín New Scientist autor štúdie Takao Someja.

Tenká a flexibilná. Elektronická koža s organickými LED svetlami bude sledovať športové výkony, ale aj zobrazovať čas. (zdroj: Someya Lab/University of Tokyo)

Vedci z Univerzity v Tokiu predstavili nový typ elektronickej kože, ktorá slúži ako digitálny displej v štúdii v žurnále Science Advances. Koža je so svojimi troma mikrometrami najtenšou e-kožou na svete.

Organický displej v súčasnosti obsahuje len sedem segmentov s organickými polymérovými LED svetlami a dokáže zobraziť len jednu číslicu alebo písmeno. Vedci však pracujú na displeji, ktorý by mohol zobrazovať väčšie množstvo informácií.

■

VŠEOBECNÁ ZDRAVOTNÁ POISŤOVŇA

pripravila pre klientov,

ktorí využívajú služby ePobočky,

ďalšie dve novinky

Prvú z nich ocenia zamestnávatelia, ktorí pravidelne zasielajú poisťovni mesačné výkazy týkajúce sa ich zamestnancov. Odteraz totiž majú možnosť zobraziť si vo svojom prehľade **„Chyby zo spracovania mesačných výkazov“**. V zozname nájdu prehľadne spracované chyby s ich jednoduchým popisom i návrhom na ich odstránenie. Zamestnávateľ má zároveň možnosť zvoliť si spôsob opravy chyby. **O chybách je zamestnávateľ informovaný mailovou notifikáciou** a správou v schránke správ. Mailovú notifikáciu dostane zamestnávateľ aj v prípade, že poisťovňa naďalej eviduje nedoriešené chyby.

Druhou novinkou v službách ePobočky je **informovanie poistenca o chýbajúcich údajoch v evidencii jeho platiteľov poistného**. Poistenca, u ktorého poisťovňa eviduje obdobie bez určeného platiteľa poistného, na to VšZP iniciatívne upozorní a to raz za tri mesiace mailovou notifikáciou a správou v schránke správ. Poistenec sa tak včas dozvie, že má poisťovni oznámiť potrebné údaje. Napríklad, poistenec po ukončení zamestnania nie je evidovaný na úrade práce a do VšZP sa neprihlási ako samoplatiteľ poistného. VšZP ho na túto skutočnosť iniciatívne upozorní.

MED-ART
ĎAKUJEME, ŽE NÁM POMÁHATE POMÁHAŤ
25 ROKOV

Poistenec má možnosť skontrolovať si uvedené informácie priamo v prostredí ePobočky v časti **„Kto za mňa platí poistné“**, kde môže taktiež nahlásiť platiteľa poistného za uvedené obdobie. Informáciu o spracovaní oznámených údajov VšZP poistencovi následne oznámi mailovou notifikáciou a správou v schránke správ. Po úspešnom zapracovaní oznámenia si poistenec môže aktualizované údaje skontrolovať v časti „Kto za mňa platí poistné“.

ePobočka získala vlani prestížne ocenenie **Projekt roka 2015**. Rozširovanie služieb pre klientov je súčasťou jej ďalšieho rozvoja s cieľom podporovať modernú, rýchlu, jednoduchú a efektívnu komunikáciu s VšZP.

Mgr. Petra Balážová
hovorkyňa VšZP

REHACARE INTERNATIONAL

REHACARE 2016

Odborný veľtrh s kongresmi a fórami
28. septembra až 1. októbra 2016
Düsseldorf, Nemecko

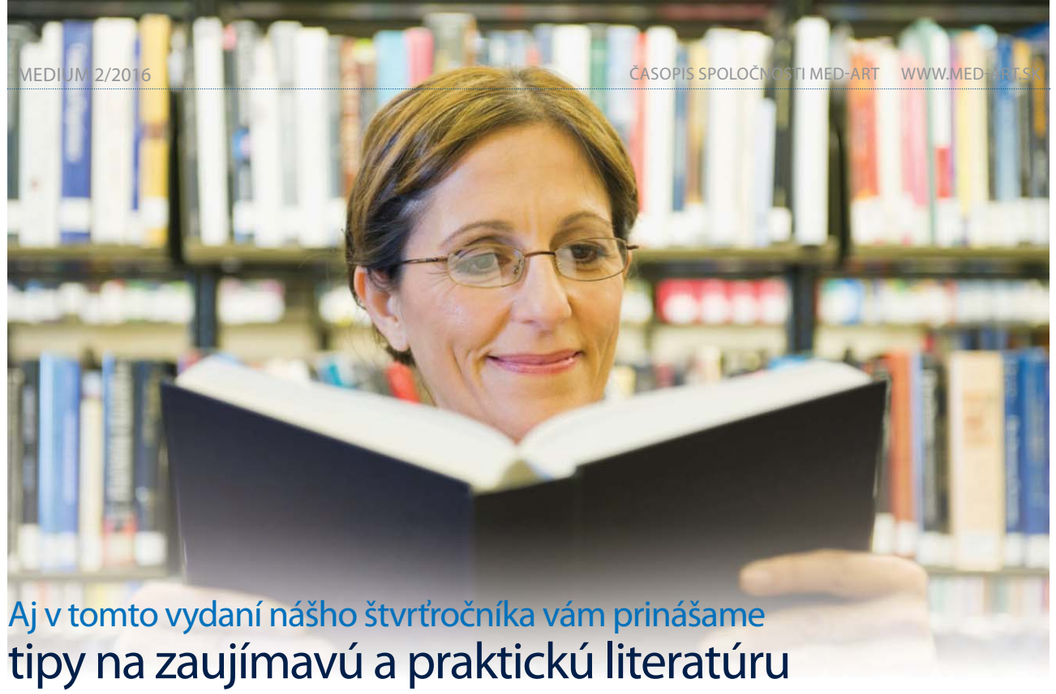
Spoločnosť ALFAcon, s. r. o. ako oficiálny zástupca Messe Düsseldorf GmbH pre Slovenskú republiku si vás dovoľuje informovať

o medzinárodnom veľtrhu REHACARE,
ktorý sa bude konať v dňoch 28. 9. – 1. 10. 2016 na výstavisku v Düsseldorfe.

Na minulom ročníku veľtrhu REHACARE v roku 2015 sa prezentovalo celkovo 758 vystavovateľov z 37 krajín.
Veľtrh navštívilo viac ako 38 000 návštevníkov.
Súčasťou veľtrhu REHACARE bude atraktívny medzinárodný sprie vodný program, kongresy, odborné semináre a bezplatné fóra.

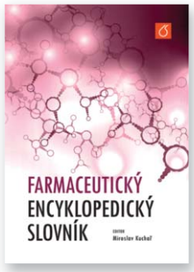
Viac informácií o veľtrhu nájdete na stránke **www.rehacare.de**

Messe Düsseldorf

Aj v tomto vydaní nášho štvrťročníka vám prinášame
tipy na zaujímavú a praktickú literatúru z oblasti farmácie

Farmaceutický encyklopedický slovník
autor: Miroslav Kuchař
rok vydania: 2014

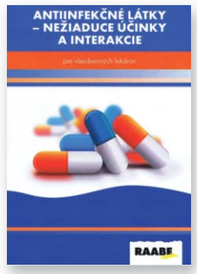
Tento slovník obsahuje takmer 4000 hesiel z rôznych odborov, ktoré súvisia s problematikou liečiv z hľadiska ich farmaceutického a chemického výskumu, vývoja, technológie výroby, registračnej problematiky, patentovej ochrany a predaja. Každé heslo je uvedené v českom jazyku (vrátane alternatívnych označení). Slovník obsahuje aj anglický ekvivalent hesiel a stručný výklad pojmu, podľa potreby doplnený vzorcom, reakčnou schémou či ďalšími prehľadnými informáciami. Pojmy sú abecedne usporiadané s jednotnou úpravou, čo umožňuje jednoduchú prácu so slovníkom.

Heslá možno orientačne rozdeliť do týchto oblastí: farmakochémia, biotechnológia a biochémia, liekové formy, fytofarmaká, výskum a vývoj liečiv, registrácia liečiv, farmakológia, predklinické a klinické hodnotenie, analytické metódy, patentová ochrana, technológie materiálov a zariadení, informačné technológie a farmakoekonomika.

Slovník je určený širokej komunite čitateľov, najmä tým, ktorí ocenia jeho široký rozsah spojený so špecifickým charakterom tejto publikácie.

Antiinfekčné látky
Nežiaduce účinky a interakcie pre všeobecných lekárov
autori: Milan Kriška, Lýdia Božeková, Ľubomír Virág
rok vydania: 2016

Publikácia obsahuje desať kapitol antiinfektív, ich charakteristiku, nežiaduce účinky a prehľadne spracované klinicky významné interakcie s vysvetlením mechanizmu vzniku a odporúčaniami do praxe. Upozorňuje na nesprávne kombinácie antiinfektív s inými liečivami a ich možné následky. Odborne a pritom ľahko čitateľné články majú obsah prispôsobený aktuálnym požiadavkám všeobecných lekárov tak, aby ste nestrácali čas hľadaním dôležitých informácií v obsiahlych monografiách.

Kniha liekov
V prednemocničnej neodkladnej zdravotnej starostlivosti
autor: Eva Havlíková
rok vydania: 2016

Kniha liekov v prednemocničnej neodkladnej zdravotnej starostlivosti z pera autorov Evy Havlíkovej a Jozefa Karaša je ľahko použiteľnou pomôckou pri manipulácii s liekmi nielen v prednemocničnej neodkladnej zdravotnej starostlivosti, ale aj na oddeleniach urgentných príjmov, v ambulanciách lekárov prvého kontaktu či špecialistov prichádzajúcich do styku s akútnymi stavmi.

Modernou a komplexnou formou spracovaná publikácia poskytuje aktuálne a presné fakty o liekoch, ktoré dennodenne používajú v praxi lekári a zdravotnícki záchranári. Sú to lieky, ktoré sú na základe legislatívy súčasťou vybavenia ambulancií záchrannej zdravotnej služby.

Lieky sú abecedne usporiadané podľa názvu, súčasťou je aj abecedný zoznam podľa účinnej látky, ako aj zaradenie liekov do indikačných skupín. Informácie o každom lieku sú prehľadne delené do kategórií: zloženie lieku, pomocné látky, indikačná skupina, charakteristika, farmakologický účinok, indikácie, kontraindikácie, špeciálne upozornenie, upozornenie, nežiaduce účinky, liekové interakcie, tehotenstvo, laktácia, dávkovanie, spôsob podania, predávkovanie a inkompatibility.

Ing. Mária Grácová

HiSTORIA
pre oblasť farmácie, veterinárnej medicíny, medicínsko technických pracovníkov odborníkov z oblasti výživy ľudí a zvierat
HISTORICKÉ NOVINY SPOLOČNOSTI MED-ART
príloha informačno-odborného štvrťročníka Medium 2/2016

Nech je počuť aj iné hlasy...

Milí naši obchodní partneri. Ako vyzerá náš lekárenský stav dnes a čo ho čaká v budúcnosti, je a bude výsledkom našej doterajšej i budúcej práce.

Stál som pri vzniku rodiacej sa komory a komorovej legislatívy. Už vtedy som upozorňoval na to, že lekárne majú byť výhradne doménou lekárnikov, vrátane majiteľov – podľa hesla „šuster, drž sa kopyta".

Už v minulých rokoch som sa snažil upozorniť, že *nejdeme správnym smerom*. Poukazoval som, kričal, ale tí, ktorí mali počuť, ma nepočuli alebo nechceli počuť. Náš stav *sa zabľadel do seba a vlastného sebectva*. MED-ART také aktivity, ktoré dnes vidíme ako následok nepočúvajúcich alebo nepočujúcich, odmieta.

Keď sa ľudia zabávajú a je im veľmi dobre, nepočujú v hluku hudby a zábavy tiché hlasy skúsených. Hlasy, ktoré vystríhajú a dávajú varovné signály. Uvedomme si a zastavme sa na chvíľku, lebo tiché hlasy k nám preniknú vtedy, keď všetko stíchne.

Niektorí hovoria: veď sme to aj začuli, ale ten hlas bol taký tichý!!! Počuje ma niekto? Takto volajú mnohí slušní okolo nás. Mali by sme ich citlivejšie vnímať a počúvať. Oni už niečo preskákali, len už nemajú tú guráž, aby kričali.

Milí čitatelia Media, teraz, keď prichádza dovolenkové obdobie, sa nám možno podarí stíšiť sa...

váš Ján Holec *(zdroj: Medium 2/2009)*

Vzdelávanie je drahé, ale nevzdelanosť ešte drahšia

Školenie a tréning zamestnancov patria dnes k rozhodujúcim faktorom rastu firemnej výkonnosti a konkurencieschopnosti. Znakom úspešných firiem je predovšetkým cielené vzdelávanie zamestnancov – školenie a tréningy sú účinné predovšetkým vtedy, pokiaľ sa orientujú na konkrétne potreby, vychádzajúce z jeho nasledujúcej alebo perspektívnej situácie, a pokiaľ ich cieľom nie je iba prenos poznatkov, ale i zmena správania firemného personálu, ktorá zodpovedá zámerom firmy. Koncipovaniu každého rozsiahlejšieho tréningového programu by mala predchádzať analýza najslabších miest v schopnostiach zamestnancov. Od školení firma očakáva zmeny správania svojich zamestnancov, zmeny vo forme ich komunikácie alebo zmeny postupov riadenia. Obdobie, ktoré nasleduje bezprostredne po tréningu, je pre jeho efektívnosť rovnako dôležité ako vlastný tréning. Štatistiky účinnosti školenia totiž poukazujú na skutočnosť, že ak sa účastníkom školenia nevenuje po jeho ukončení odpovedajúca pozornosť, 85 % z obsahu po 6 mesiacoch zabudnú. Zavádzanie uvedených a ďalších metód a procesov do praxe musí byť cieľavedome riadené top manažmentom, pretože práve ony tvoria tzv. value drivers, t. j. činitele zvyšujúce hodnotu firmy, ktorá je kľúčovým cieľom firmy.

(zdroj: Medium 2/2009)

ĎAKUJEME, ŽE NÁM POMÁHATE POMÁHAŤ
25 ROKOV
ZA KAŽDÝM ÚSPECHOM JE ĽUDSKÁ PRÁCA

ÚSMEV MATKY

Holandský mysliteľ a duchovný spisovateľ H. Von Balthasar kedysi napísal: „Po tom, čo sa raz matka usmievala dlhší čas na svoje dieťa, dieťa sa začalo usmievať na ňu. Matka prebudila lásku v srdci svojho dieťaťa a v tomto prebudení lásky v jeho srdci prebúdza aj rozpoznanie." Ak existuje nejaký skutočne medzinárodný sviatok, je to Deň matiek, ktorý sprítomňuje jedinečnosť a nenahraditeľnosť matky. V ten deň by si každý z nás mal nájsť chvíľku, aby si na svoju matku spomenul. Aj v spoločnosti MED-ART sme si pripomenuli Deň matiek. Každá matka, v office či v sklade, dostala ako prejav úcty k materstvu jeden nežný kvet.

(zdroj: Medium 2/2008)

Posilňovanie tímového ducha uprostred prekrásnej prírody

Dobrý pracovný kolektív je aj zdrojom zaujímavých nápadov. S nápadom, ako prehĺbiť a vylepšiť pozitívnu atmosféru na pracovisku, prišli aj zamestnanci skladu a dopravy závodu Nitra, ktorých súčinnosť v pracovnom procese je nevyhnutná. Zorganizovali spoločné stretnutie v prostredí poľovníckej chaty uprostred zelenajúcej sa prírody. Guláš, pečené klobásy či príspevok generálneho riaditeľa – pečené jahňa – boli chlapským vkladom do spoločného stretnutia. Naviac, ak v kolektíve panuje výborná nálada a zábava pri živej hudbe, tímového ducha to len posilňuje. Všetci tvorcovia tohto kolektívneho ducha šíria dobré meno spoločnosti v rodinách, súkromí a preto robia najlepšiu reklamu sebe a firme, ktorá sa stala súčasťou ich života. *(zdroj: Medium 2/2012)*

DIAGNÓZY S MEDARDOM

MED-ART je už niekoľko rokov partnerom lekárnikom a zdravotníckym pracovníkom v oblasti sústavného vzdelávania. V tomto roku sme svoje aktivity rozšírili aj o edukáciu laickej verejnosti. Prostredníctvom televízneho kanála v spolupráci s TV Central prinášame každý mesiac na televízne obrazovky reláciu Diagnózy s Medardom.

Relácia poskytuje divákovi ucelený pohľad na človeka, jeho zdravotné, sociálne a duchovné potreby. Podľa odkazov na e-mailovej adrese medard@cetv.sk si našla už stálych divákov. Odvysielali sme zaujímavé témy, ako sú problémy inkontinencie, zásady správnej výživy, príznaky jarnej únavy a depresie, najčastejšie formy alergií, zdravotná a sociálna starostlivosť o geriatrických pacientov. Vo vysielaní dostali priestor aj dodávatelia a výrobcovia zdravej výživy a potravinových doplnkov (moderátorka CE TV spovedá p. Ing. Teréziu Švatovú z firmy Terezia Company). *(zdroj: Medium 2/2008)*

Kongresové centrum hostilo odborné regionálne semináre KVL SR

Komora veterinárnych lekárov SR organizuje v rámci povinného postgraduálneho vzdelávania súkromných veterinárnych lekárov pravidelne na jar a na jeseň regionálne semináre. Jarné regionálne semináre nadviazali na cyklus odborných seminárov usporiadaných po sebe už niekoľko rokov. Minulý rok boli regionálne semináre tematicky zamerané na anesteziológiu a chirurgiu. Tohtoročný jarný seminár bol zameraný zase na interpretáciu laboratórnych výsledkov hematológie a biochémie a základný postup pri laboratórnom vyšetrení jednotlivých ochorení v praxi malých zvierat. Regionálnych seminárov sa zúčastnilo celkovo 556 členov komory. Po regiónoch bolo zastúpenie nasledovné: Zemplínska Šírava 156 účastníkov, Banská Bystrica 180 účastníkov a Nitra 220 účastníkov. Aj touto cestou by sme chceli poďakovať vedeniu MED-ARTu za poskytnutie pekného a účelového Kongresového centra pre našu akciu. *(zdroj: Medium 2/2011)*

VAŠA LEKÁREŇ – OBROVSKÁ VÝZVA A ŠANCA PRE SAMOSTATNÉ LEKÁRNE

Vaša LEKÁREŇ

Projekt Vaša Lekáreň, do ktorého vstúpila aj spoločnosť MED-ART ako partner, oslovuje nezávislých majiteľov lekární pozitívnymi výsledkami. Koncom mesiaca máj do projektu vstúpilo takmer 100 lekární.

Vaša Lekáreň vznikla ako reakcia na meniace sa trhové prostredie, v ktorom individuálni majitelia lekární v porovnaní so sieťovými lekárňami ťahali za kratší koniec. S majiteľmi lekární sa denne stretávam už 5 rokov a neustále sa sťažovali, že situácia je zlá – nikto však neprišiel s jasným uceleným konceptom a funkčným riešením. To bola pre nás obrovská výzva.

redakcia: Ako pomáha družstvo Vaša Lekáreň individuálnym majiteľom lekární?

Vaša Lekáreň je zoskupenie lekární, v rámci ktorého každá lekáreň ostáva autonómne riadená a vlastnená svojím majiteľom. Družstvo tým, že zastrešuje väčší počet lekární, má lepšiu vyjednávaciu pozíciu ako samostatná lekáreň. Z toho plynú mnohé výhody, napríklad lepšie podmienky od farmaceutických firiem, možnosti výhodnejšieho obstarávania služieb, čiže zníženie prevádzkových nákladov a podobne. Aktivity združenia Vaša Lekáreň sa zameriavajú hlavne na profesionálne zabezpečenie obchodných a marketingových aktivít pre svojich členov. Majiteľom lekární dávame nástroje, ktorými sú schopní zabezpečiť pre svojich pacientov a klientov najlepšie podmienky na trhu.

redakcia: Akú úlohu v projekte zohráva spoločnosť MED-ART?

MED-ART je zakladajúcim členom družstva a je naším hlavným partnerom. Pomohol naštartovať projekt a skúsenosti a zázemie firmy s 20-ročnou históriou nám umožňujú realizovať projekt efektívne a umožňuje nám rásť. *(zdroj: Medium 2/2012)*

Mgr. Róbert Ďuriš
výkonný riaditeľ družstva Vaša Lekáreň

Odborný seminár spoločnosti SCA v Kongresovom centre MED-ART

Spoločnosť SCA Hygiene Products so značkou TENA prináša už niekoľko rokov na Slovensko nové ošetrovateľské pohľady na starostlivosť o klientov umiestnených v sociálnych a zdravotníckych zariadeniach. V spolupráci so Slovenskou komorou sestier a pôrodných asistentiek sa 21. 4. 2009 uskutočnil v Kongresovom centre firmy MED-ART seminár pre zdravotné sestry a ošetrovateľky zo sociálnych a zdravotníckych zariadení na tému Biografia starnúceho klienta. Potešením pre organizátora je početná účasť a aktívne publikum. V tomto prípade išlo o akciu s účasťou viac ako 80 poslucháčov, ktorí mohli konfrontovať svoje poznatky s novými trendmi, ktoré priniesla na Slovensko značka TENA. *(zdroj: Medium 2/2009)*

ODBORNÝ SEMINÁR FAZZINI

Pracovné popoludnia v dňoch 14. marca a 16. apríla 2008 patrili v MED-ARTe v Nitre a Banskej Bystrici odborným seminárom pod hlavičkou talianskej spoločnosti FAZZINI. Spolu so zástupcami firmy, ktorej ústredie je v Miláne, sa klienti oboznámili s kvalitnými talianskymi výrobkami. Zaujímavé pracovné stretnutia s firmou FAZZINI splnili očakávania laborantov i farmaceutov. Podnetná diskusia ukončila odbornú prezentáciu viac než štyroch tisíc položiek tovaru talianskej spoločnosti, ktorej kompletný sortiment výrobkov nájdete u nás v MED-ARTe. *(zdroj: Medium*

Na zvedavé otázky účastníkov seminára odpovedal Vladimír Kozmon.

Nedožité 50-te narodeniny

Mgr. Petra Németha

(*5. 7. 1957 - †19. 3. 1994)

Peťo mal dušu lekárnika. Trápili nás otázky postavenia lekárnikov na Slovensku. Hovorím v množnom čísle, lebo vtedy nás bolo viac, ktorí sme stáli za čias ministrovania Aloiza Rakúsa v centre diania a pri tvorbe legislatívy. Dôkazom toho bolo, že už 3. 12. 1991 vznikla Slovenská lekárnická komora, ktorej založeniu predchádzali búrlivé debaty o lekárnickom povolaní. Peťo to vedel robiť, a za tie roky to viackrát dokázal. Vždy prosil o podporu kolegov, aby cítil, že nie je v tomto snažení sám. Päťdesiat rokov sa symbolicky zvykne označovať ako životný polčas. Pri tejto príležitosti sa stretávajú priatelia a známi, aby si aspoň v duchu premietli, čo prežili, aby zalistovali v knihe svojho života a na jej stránkach si prečítali, akú si ju napísali a aby sa pritom zamysleli aj nad tým, čím prispeli do tej spoločnej. Mgr. Peter Németh sa tohto stretnutia nedožil. Smrť, ktorá neľútostne dopĺňa odveký zákon prírody, ho predčasne vytrhla z našej spoločnosti.
(zdroj: Medium 2/2007)

Páter Pavol Kruták, SVD pochádza z Diviny pri Žiline a jeho túžbou od dávna bolo stať sa misionárom. Sen sa mu splnil v roku 2003, keď po šiestich rokoch služby provinciálneho predstaveného na Slovensku odišiel na Filipíny, aby tam vykonával misionársku prácu. V súčasnosti pracuje na ostrove Mindorro.
• Zaujímalo nás, čo mu najviac pomáha pri jeho práci.

NADÁCIA MAGISTRA PETRA NÉMETHA

Nadácia magistra Petra Németha a spoločnosť MED-ART pomáhali na Filipínach

„Samozrejme, je to Dobrý Pán Boh, dobrí ľudia a v neposlednom rade tiež vedomie, že vďaka pomoci iných sa títo ľudia snažia urobiť niečo pre spoločenstvo veriacich, zaujímajú sa o život viery – to všetko sú pohnútky pre mňa nezastaviť sa a pokračovať. **Chcem využiť túto príležitosť a poďakovať sa Nadácii magistra Petra Németha a spoločnosti MED-ART za finančnú pomoc.** Bez vášho príspevku by som nemohol túto pomoc realizovať.

Po ničivom zemetrasení pomáha páter Pavol Kruták miestnym dedinčanom.

Tu si človek musí uvedomiť, že je iba nástrojom a sprostredkovateľom. Vy ste v mnohých prípadoch iniciátormi našej tunajšej činnosti. Ďalšia pomoc prichádza cez váš kontakt, či už sú to sms správy alebo e-maily. Človeku dobre padne, keď vie, že nie je pre tých, ktorí sú odkázaní na jeho pomoc, sám. A čo by som chcel zvlášť oceniť, je, že okrem finančnej pomoci ma mnohí sprevádzate svojou modlitbou. Cez modlitbu prichádza milosť a sila niečo urobiť.

Organizoval som napríklad operáciu pre deti s rozštepom pier. Je tu dosť takýchto prípadov. V jednej dedine som ich našiel šesť. Pripravených na operáciu bolo päť. Nakoniec sa podarili len dve. Ostatné odmietli lekári, pretože deti boli na operáciu slabé. Teraz im sčasu na čas pošlem nejaké mlieko a niečo na prilepšenie stravy, aby nabudúce, keď príde „medical mission", mohli byť operované. Ešte raz vďaka za všetko.

Za rozhovor ďakuje Martin Štefanec, M. A.
(zdroj: Medium 2/2006)

Deti, ktoré boli operované z prostriedkov Nadácie a MED-ARTu.

Bohatý vnútorný život, fantáziu, predstavivosť i nemalú dávku talentu sluchovo postihnutých detí odkrýva výstava výtvarných prác, ktorú môžete vzhliadnuť v nitrianskych priestoroch spoločnosti MED-ART. Prezentujú sa tu najkrajšie maľby a kresby ocenené na výtvarných súťažiach sluchovo postihnutých detí z celého Slovenska. Výstavu sme pripravili v spolupráci s Cirkevnou základnou školou sv. Marka na Petzwalovej ulici v Nitre. Škola sa od školského roku 2004/05 venuje integrovanému vzdelávaniu sluchovo postihnutých detí a deťom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Sluchovo postihnuté deti sú zaradené do bežných tried spolu so svojimi počujúcimi spolužiakmi. Vzdelávajú sa za pomoci učiteľov predmetárov a špeciálneho pedagóga priamo v triede alebo individuálne podľa potreby v špecializovanej učebni so špeciálnym pedagógom... *(zdroj: Medium 2/2007)*

Výtvarné práce postihnutých detí

SPOLUPRÁCA s Univerzitou veterinárneho lekárstva v Košiciach

Podporili sme vydanie učebnice

Prvé vydanie učebnice „Choroby psov a mačiek" tvorí základnú koncepciu a štruktúru pre štúdium v odbore Všeobecné veterinárne lekárstvo. Predstavuje a poskytuje odborné poznatky z vnútorných chorôb, infekčných chorôb a parazitárnych chorôb psov a mačiek. Je výsledkom snaženia autorov prof. MVDr. Mariána Kozáka PhD, prof. MVDr. Valérie Letkovej PhD, prof. MVDr. Jany Mojžišovej PhD a kolektívu autorov o naplnenie študijného plánu v rámci druhového klinického prístupu k malým zvieratám na Univerzite veterinárskeho lekárstva v Košiciach.

Podporili sme študentskú vedeckú a odbornú činnosť

Univerzita veterinárskeho lekárstva v Košiciach dňa 28. apríla 2009 usporiadala už 52. ročník Študentskej vedeckej konferencie ŠVOČ s medzinárodnou účasťou. Toto podujatie už niekoľko rokov podporuje aj spoločnosť MED-ART. Na konferencii mali študenti a doktorandi možnosť prezentovať výsledky svojej vedeckej práce.
(zdroj: Medium 2/2007)

MDD – AKO SME OSLAVOVALI...

Počas troch sobôt – 25. mája v Novom Tekove, 3. júna v kaštieli Betliar, 10. júna v Jedľových Kostoľanoch pripravil MED-ART v krásnom lone prírody pre svojich odberateľov aj s rodinami nezabudnuteľný Deň. Prišli dospelí, deti, babky i dedkovia, veľká MED-ARTovská rodina farmaceutov, ktorí chceli zažiť výnimočný deň...

Na územie Ranča u Bobiho v Novom Tekove mohli vstúpiť len praví Indiáni a kovboji vo westernovskom oblečení Rančeri boli všade naokolo, divoké kone dupali v stajniach, dobrodružstvo číhalo na každom kroku a nálada bola výborná. Deti aj dospelí plietli nárámky priateľstva, maľovali kovbojské šatky, tancovali indiánsky tanec priateľstva. Odvážlivci si sadli na divokého býka, v sedle ktorého sme videli neopakovateľné humorné kreácie. Divoké a dobrodružné divadlo uchvátilo naozaj každého. Všetci sa mohli zúčastňovať pri stanovištiach rôznych súťaží. Zatĺkanie obrov-

Aj takto sa zabávali deti v Jedľových Kostoľanoch.

ských klincov do dreva, hod lietajúcim tanierom, hod lasom, streľba z luku na cieľ, skákanie vo vreci, nosenie tácky, preteky rodín, preťahovanie lana, turnaj v hode šípkami, bungee running so zbieraním kuželiek zo zeme, chodenie troch osôb v nohaviciach spolu zošitých, prvá pomoc pri stánku červeného kríža a ďalšie. Boli tam aj krásni klauni, ktorí si vyberali z prítomných svoje „obete" na súťaže. Tí, ktorí dokážu ovládať „kone", si to mohli otestovať na vlastnej koži. Boli tam kone živé, s malými poníkmi pre radosť detí. Kone s vyšším obsahom „pod kapotou" boli ťahákom najmä pre mužov. *(zdroj: Medium 3/2006)*

ĎAKUJEME, ŽE NÁM POMÁHATE POMÁHAŤ 25 ROKOV

ČLOVEK JE ÚSPEŠNÝ, AK SVOJU PRÁCU ROBÍ RÁD

VÍNO

JE O ATMOSFÉRE A PRETO SA MÁ PIŤ V PIVNICIACH

Vodu káže, víno pije..., víno je mlieko starcov..., vo víne je pravda... tieto a mnohé iné príslovia svedčia o tom, že tento lahodný mok je naozaj inšpiratívny a podnetný. Nielen o tom sme sa spolu s našimi odberateľmi – znalcami a milovníkmi kvalitného vína – presvedčili počas návštevy jarného nitrianskeho vínneho festivalu. Posledné dve májové soboty sa v meste Nitra a jeho okolitých obciach a mestečkách niesli v znamení „tekutej žatvy" bohatej úrody domácich kvalitných vín.

(zdroj: Medium 2/2013)

LYŽOVAČKA s MED-ARTom

Ocitnúť sa v rozprávkovom prostredí talianských Álp je snom každého lyžiara. Vďaka spoločnosti MED-ART si mohlo tento sen splniť niekoľko nadšencov zimných športov a naplno si vychutnať lyžovačku v úžasnom lyžiarskom stredisku Val di Fassa, ktoré je jedným z najmodernejších v Európe. Svojim návštevníkom poskytuje krátke čakacie doby na vleky, moderné prepravné zariadenia a automaticky riadené zasnežovacie systémy. Každodenná možnosť zmeny lyžiarskej trasy je to, čo robí toto stredisko jedinečným a odlišuje ho od ostatných lyžiarskych stredísk. Súčasťou oblasti Dolomity Superski je aj Sella Ronda, okruh tvorený štyrmi lyžiarsky vzájomne prepojenými strediskami. Ich nadmorská výška sa pohybuje v rozpätí od 1535 do 2510 m n. m. Okruh má 370 km zjazdoviek a 160 lanoviek. Všetky je možné zlyžovať iba na jeden skipas Dolomity Superski. *(zdroj: Medium 2/2010)*

SICÍLIA – KÚZELNÝ OSTROV

Najväčší ostrov Talianska je už oddávna prezývaný ostrovom slnka a vína. Nezabudnuteľne jedinečná krása krajiny, množstvo hodnotných antických pamiatok, nádherné pláže, sicílsky folklór i kuchyňa, bohatá história, subtropické podnebie s horúcimi letnými a miernymi zimami – to všetko činí Sicíliu príťažlivou po celý rok. Klienti verní Taliansku a agentúre SLOVITAL FORUM v zastúpení vždy skvelou Veronikou Záborskou sa aj v tomto roku rozhodli s nami cestovať a spoznávať miesta nepoznané. *(zdroj: Medium 2/2010)*

...ABY SME SI MOHLI POVEDAŤ

STÁLO TO ZA TO

RELAX V PIEŠŤANOCH

Sme ženy a ja viem, že každá z nás cíti potrebu vyzerať tak, aby každý pohľad do zrkadla bol pre nás príjemný. Spoločnosť MED-ART v spolupráci s agentúrou TOPSTYLE opäť ponúkla svojim klientom možnosť „pozrieť sa do zrkadla" a bez obáv si povedať - Stálo to za to!

Mnohé z nás, milé dámy, si často hovoria, že na zmeny je už neskoro. Ja si myslím, že spokojnosť so sebou, to je už iba krôčik k tomu, aby sme si uvedomili, kto v skutočnosti sme. Aby sme pochopili a napĺňali predsavzatie, našli si konečne pre seba miesto v dlhom rade pracovných a rodinných povinností. Aby sme si raz bez obáv mohli povedať - STÁLO TO ZA TO! *(zdroj: Medium 02/2005)*

MUAY Cream

MUAY

regeneračný krém

krém

Úľava pre Vaše svaly, šľachy a kĺby

Dostanete v každej dobrej LEKÁRNI

MUAY Cream regeneračný krém

NOVINKA

MUAY Oil v spreji

podobné účinky ako MUAY Cream, ale silnejší!

www.muaykrem.sk

Z histórie produktov MUAY...

Originálne esencie produktov MUAY vznikli v Thajsku a recept na ich prípravu sa dedil dlhú dobu z generácie na generáciu. Prípravky používal len úzky okruh spotrebiteľov. Až v roku 1960 boli prípravky MUAY po prvýkrát pripravené na komerčné využitie.

V tej dobe trénoval thajský boxer, prvý thajský svetový šampión Pon Kingpetch, v boxerskom klube známom pod názvom „King Pet". Jeho majiteľ a hlavný tréner Thongtos Intratat potreboval prostriedok, ktorý by pred tréningom pomáhal jeho zverencom zahriať svaly a kĺby a pripraviť ich telo na fyzickú záťaž. Zároveň hľadal **prípravok, ktorý by im pomohol zregenerovať sa po bojovom zápase aj tréningu a zmiernil bolesti a krvné podliatiny**. Použitím pôvodnej esencie thajských olejov u svojich šampiónov si Thongtos Intratat overil, že **pôsobí blahodarne ako pred tréningom a pred zápasom, tak aj po jeho ukončení.**

Vzhľadom na vynikajúce výsledky sa rozhodol sprístupniť esenciu širšiemu okruhu športovcov. Z tohto dôvodu založil v roku 1960 farmaceutickú spoločnosť DEVAKAM, ktorá po prvýkrát začala vyrábať produkty oficiálne známe pod názvom MUAY.

Počas generácií boli produkty MUAY využívané takpovediac v každom thajskom boxerskom klube. Vďaka výrazným účinkom sa povedomie o produktoch začalo šíriť postupne po celom kontinente, až sa nakoniec značka DEVAKAM stala známou medzi boxermi v kluboch na celom svete.

Od roku 1960 prešla receptúra niekoľkými zmenami. Jej blahodarné účinky sa tak ďalej stupňovali, a preto sú produkty natoľko známe a obľúbené. Hoci sú rozšírené po celom svete, vyrábajú sa stále v Thajsku, z originálnych a najlepších prírodných zložiek, pestovaných v tejto oblasti.

V dnešnej dobe sa produkty MUAY používajú nielen v oblasti bojových športov, ale často ich vyhľadávajú aj atléti, cyklisti, basketbalisti a ostatní športovci, ktorí sa potrebujú rýchlo pripraviť na fyzický výkon a aj sa rýchlo zotaviť zo zranení. Produkty MUAY môžu svojou účinnosťou pri zahrievaní svalov nahradiť dokonca aj rozcvičenie pred vrcholovým výkonom. Športovci obľubujú thajský olej a masť aj pre ich výborné regeneračné vlastnosti po tréningu. Oblasť použitia sa však neobmedzuje len na športovcov.

Produkty sú obľúbené aj u ľudí postihnutých problémami pohybového ústrojenstva. Pomáhajú im zmierňovať bolesti svalov, kĺbov a šliach, problémy s opuchmi či zrazeninami. Olej a krém MUAY sú vhodné tiež pri zdravotných problémoch súvisiacich so starnutím, sú vysoko účinné pri akýchkoľvek poraneniach svalov, šliach, kĺbov a chrbta. ■

Výživový doplnok s biologicky aktívnym organickým jódom pre potreby ľudského organizmu, predovšetkým endokrinného systému – JODA ORGANIKA® (OLEJOVITA®). Chráni ľudský organizmus pred škodlivými látkami a voľnými radikálmi. V prípade poškodeného a chorého organizmu pomáha navodiť normálny (fyziologický) stav.

výživový doplnok s organickou formou jódu

JODA ORGANIKA®

spoľahlivá ochrana organizmu

Joda Organika® je produkt, ktorého základom sú látky rastlinného pôvodu, obsahujúci viaceré účinné zložky pre človeka prospešné a pre udržanie zdravia nevyhnutné. Dominantnú funkciu v súhrne jedenástich biologicky aktívnych látok zohráva stopový prvok jód, ktorý je v organickej forme a fyziologickej koncentrácii včlenený do systému účinných komponentov vhodným technologickým postupom. Jódu sa pripisuje veľká antioxidačná a imunostimulačná aktivita a schopnosť vytvárať s látkami podobného charakteru synergizmus, vďaka ktorému je výsledný účinok tohto produktu niekoľko krát vyšší v porovnaní so súhrnom účinnosti aktívnych látok podávaných jednotlivo. Prípravok Joda Organika® bol vyvinutý na základe najnovších poznatkov vedy a predstavuje produkt novej generácie vyznačujúci sa silným antioxidačným, imunostimulačným, reparačným a substitučným efektom. Prípravok spoľahlivo chráni ľudský organizmus pred škodlivými látkami a voľnými radikálmi a u poškodeného a chorého organizmu navodí normálny/fyziologický stav.

Pri príprave výrobku Joda Organika® bol volený a uplatnený netradičný spôsob transformácie anorganickej formy jódu na organickú a tento ďalej zakomponovaný do systému ďalších látok, vlastnosťami podobných, ako sú napríklad kyseliny linolová, olejová, vitamíny A a K, biogénne prvky, síra a draslík, stopové prvky zinok, chróm a selén. Zastúpenie a hladina týchto látok vo výživovom doplnku je stanovená okrem iného aj výsledkami laboratórnych skúšok.

- **Kyselina linolová** je zastúpená v koncentrácii 43,5 g/100 ml, **kyselina olejová** v koncentrácii 37,5 g/100 ml. Obidve kyseliny **regulujú v organizme človeka tvorbu hormónov, krvný tlak, zrážanlivosť krvi, hladinu cholesterolu, zápalové procesy a priamo pôsobia proti rakovine prsníka**. Sú nazývané aj ako esenciálne, pretože ľudský organizmus si ich nevie syntetizovať, pričom sú pre jeho normálnu funkciu nevyhnutné.
- **Vitamín E** je prítomný v koncentrácii 20,5 mg /100 ml a ako silný antioxidant **chráni lipidy pred oxidáciou, zachytáva voľné radikály**, ktoré zapríčiňujú rakovinu. Jeho nedostatok spôsobuje svalovú dystrofiu a starnutie organizmu.
- **Vitamín A** prítomný v koncentrácii 55,2 µg/100 ml, **zasahuje do látkovej premeny, podporuje rast buniek, vývoj kostných tkanív, zúčastňuje sa biosyntézy**. Jeho nedostatok zapríčiňuje očné choroby, rakovinu mliečnej žľazy, spomaľuje rast a degeneráciu reprodukčného procesu.
- **Vitamín K** sa nachádza v koncentrácii 91,7 µg/100 ml, **zúčastňuje sa procesu tvorby koagulačných faktorov** a preto sa používa pri terapii krvácania vyvolanej hypovitaminózou vitamínu K.

Biogénne a stopové prvky:

- **Síra** (S) je obsiahnutá v koncentrácii 41,9 µg/ kg, **podieľa sa na detoxikácii cudzorodých látok**. Je súčasťou mnohých bielkovín, aminokyselín a hormónov.
- **Draslík** (K) sa nachádza v koncentrácii 61,6 µg /kg, **podieľa sa na regulácii osmotického tlaku a zasahuje do metabolizmu sacharidov**.
- **Zinok** (Zn) je prítomný v koncentrácii 1,7 mg/ kg, patrí medzi zložky, ktoré **sa zúčastňujú metabolických a enzymatických procesov**.
- **Chróm** (Cr) je prítomný v koncentrácii 0,08 µg/ kg, **zasahuje do metabolických procesov glukózy a podieľa sa na jej poklese v organizme**.
- **Selén** (Se) sa nachádza v koncentrácii 0,030 µg/ kg, **aktivuje imunitný systém**, jeho nedostatok spôsobuje zápalové procesy, alergické stavy a u žien potraty.

Nosičom a médiom účinných látok je rastlinný olej, ktorý je ľahko stráviteľný, neškodný a v organizme človeka navodí prostredie, v ktorom sa tieto dobre vstrebávajú a metabolizujú. Prípravok Joda Organika® môžu používať ľudia zdraví, v rámci prevencie a ľudia chorí na úpravu ich poškodeného alebo chorého organizmu. Na základe získaných poznatkov je možné konštatovať, že užívaním prezentovaného prípravku Joda Organika® dodávame organizmu dostatok jódu a iných prospešných látok, ktoré sú potrebné pre jeho zdravie. **Tým si upevníme nielen svoje zdravie, ale zároveň predchádzame rôznym ochoreniam** ako sú poruchy štítnej žľazy, krvného tlaku, imunitného a nervového systému, hormonálnej hladiny, metabolizmu, mozgovej činnosti, rakoviny žalúdka, prsníka, krčka maternice, prostaty, cukrovky a mnoho ďalších vyplývajúcich z porúch metabolizmu spôsobeným nedostatkom uvedených zložiek.

Joda Organika® napomáha harmonizovať funkciu žliaz s vnútorným vylučovaním. Pomáha harmonizovať hladinu hormónov v ľudskom tele. Vhodná najmä pre ľudí trpiacich poruchami štítnej žľazy. Je významným pomocníkom pre diabetikov, u ktorých pomáha optimalizovať hladinu glukózy v krvi. Vhodná pre ľudí trpiacich poruchami srdcovocievneho systému (búšenie srdca, arytmia, zvýšený alebo príliš nízky krvný tlak, zvýšená hladina cholesterolu v krvi). Normalizuje činnosť zažívacieho traktu (zápchy, riedka stolica). Taktiež vplýva na krvotvorbu, dýchanie, nervový systém, potenie, opuch viečok, tváre či predkolenia, padanie vlasov, poruchy potencie u mužov, poruchy koncentrácie. Posilňuje imunitný systém, upravuje metabolizmus.

Priaznivý vplyv Jody Organiky (Olejovity)* na pacientov so zvýšeným cholesterolom

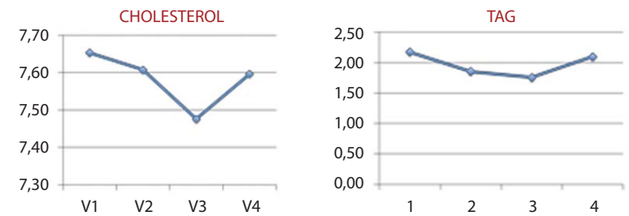
výsledok pilotnej klinickej štúdie

Vplyvom organicky viazaného jódu v tekvicovom oleji na parametre vnútorného prostredia u pacientov s hypercholesterolémiou (čiže so zvýšenou hladinou cholesterolu v krvi) sa zaoberala aj pilotná klinická štúdia prof. MUDr. Štefana Hrušovského, CSc., Dr.SVS. (hepatológ a internista, FNsP Bratislava) a MUDr. Kataríny Černej (diabetologička, FNsP Bratislava). Jej cieľom bolo posúdiť vplyv užívania prípravku Joda Organika (Olejovita)* na vybraté parametre vnútorného prostredia u pacientov s hypercholesterolémiou.

Pacienti užívali výživový doplnok Joda Organika (Olejovita)* počas 8 týždňov v dávkach 10 ml denne (150 µg organicky viazaného jódu). Vyšetrenie krvných parametrov prebehlo:

- pred začatím užívania (v nasledujúcom grafe označené ako V1)
- po 2 týždňoch užívania (v grafe ako V2)
- po 8 týždňoch užívania (v grafe ako V3) – znižuje sa hladina cholesterolu
- po 4 týždňoch od skončenia užívania (v grafe ako V4) – hladina cholesterolu sa opäť zvyšuje

Graf zobrazuje krivku hodnôt cholesterolu a triacylglycerolov (TAG) u testovaných pacientov počas jednotlivých týždňov užívania Jody Organiky (Olejovity)*:

*Klinická štúdia bola vykonaná v čase, keď bol produkt zaregistrovaný pod názvom Olejovita. Neskôr bol produkt premenovaný a verejnosti predstavený ako Joda Organika.

Výsledok štúdie:

1. V pilotnej štúdii s pacientmi sa po 8 týždňoch užívania zistil pri jednotlivých porovnaniach **významný pokles koncentrácie celkového cholesterolu**, LDL-cholesterolu, VLDL-cholesterolu. („zlý cholesterol")
2. Pri použití všeobecného lineárneho modelu pre opakované merania sa zistilo **významné zvýšenie koncentrácie HDL-cholesterolu** v krvnom sére. („dobrý cholesterol")
3. Krátkodobé 8-týždňové užívanie prípravku Joda Organika (Olejovita)* v odporúčanej dennej dávke 10 ml **nezhoršilo parametre tukového metabolizmu** u žiadneho spomedzi pacientov s hypercholesterolémiou, ani nespôsobilo hypertyreózu či hypotyreózu, ani poruchu metabolizmu cukrov.

Človek prijíma 15 percent celkového cholesterolu potravou, ostatných 85 percent sa tvorí priamo v tele. Často sa však stáva, že sa v ňom cholesterol nesprávne spracuje, dôsledkom čoho je potom jeho vysoká hladina v krvi – hypercholesterolémia. Keď hladina cholesterolu v krvi presiahne určité množstvo, môžu v tele nastať škodlivé a veľmi závažné zmeny. ■

Mýty v detskej stomatológii

Len zdravý zub plní svoju funkciu

Postupne všetky mliečne zuby vypadnú a zúbková víla uvidí všetkých 20 zubov vášho dieťaťa, ale do tej doby zohrávajú významnú funkciu v jeho vývoji. Dôsledná a pravidelná starostlivosť o chrup v prvých rokoch života je základ pre celoživotné optimálne orálne zdravie. Nedajte sa preto oklamať mýtmi, ktoré v spoločnosti o detských zúbkoch ešte stále kolujú...

komplexné stomatologické služby
STOMAHOL

Detské zuby nie sú dôležité, lebo aj tak vypadnú

Mliečne zuby nielenže pomáhajú deťom jasne artikulovať a zjednodušujú príjímanie stravy, ale tiež napomáhajú prirodzene udržiavať priestor pre stále zuby. Výmena detskej dentície končí stratou posledného mliečneho zuba približne v 12. roku života dieťaťa, v niektorých prípadoch aj neskôr. **Ak dieťa stratí mliečne zuby príliš skoro následkom hlbokých kazivých lézií, môže vzniknúť stesnanie stálych zubov až po neschopnosť erupcie (prerezania), pre uzavretie priestoru okolitými zubami.** Zdravý mliečny chrup má vplyv na správny vývin trvalých zubov. Ponechané zubné kazy na mliečnom chrupe môžu spôsobiť bolesť, opuch a šírenie infekcie do ďalších častí tela. Zubný kaz je najčastejším chronickým ochorením detí. Je 5x častejší ako astma, 4x častejší ako obezita v ranom detstve a 20x častejší ako diabetes mellitus v detstve.

Dieťa si dokáže samo dokonale vyčistiť zuby

Je dobré rozvíjať u dieťaťa záujem o vlastné zuby a prínosné, keď si ich chce čistiť samé. Ale ich manuálna zručnosť nie je natoľko rozvinutá, aby si dokázali dôkladne vyčistiť všetky plôšky. Preto by mal rodič zúbky dočisťovať. **Pre vytvorenie dobrého základu sa odporúča, aby rodič asistoval pri čistení do 12. roku života.**

Detské zuby sa rýchlo deštruujú, pretože sú „mäkké", menejcenné zuby

Detské zuby nie sú menejcenné a sklovina je najtvrdšie tkanivo v ľudskom tele. Problémy so zubným kazom, resp. vznik zubného kazu vyplývajú z viacerých faktorov: zo samotného stravovania u detí a nedokonalej informovanosti rodičov kedy a ako začať správne čistiť detské zúbky. V dnešnej dobe obsahujú potraviny veľké množstvo cukrov, ktoré sú živnou pôdou pre baktérie. Tieto produkujú kyseliny, ktoré oslabujú zuby a vedú k vzniku kazu.

Medzizubné pomôcky na čistenie medzizubných priestorov u detí nie sú potrebné

Po preprezaní všetkých mliečnych zubov (20) si môžete všimnúť buď medzery medzi niektorými z nich (alebo aj medzi všetkými) alebo zúbky bez medzier. Situácia, kedy má dieťa medzerovitý chrup, je prínosná, pretože umožňuje dokonalé vyčistenie všetkých plôšok zuba a zároveň je udržaný priestor pre erupciu trvalých väčších zubov. **Keď sú detské zúbky v kontakte**, hovoríme o spojených kontaktoch. **Tento priestor nie je možné dokonale vyčistiť klasickou zubnou kefkou.** Docháza tu k zadržiavaniu potravy a povlaku v medzizubnom priestore, kde je následne zvýšené riziko vzniku zubného kazu. Preto odporúčame absolvovať pravidelné preventívne prehliadky už v ranom detstve. Zubný lekár vás bude informovať, kedy a ako začať používať medzizubné pomôcky.

MUDr. Vladimír Holec

Dieťa sa bojí zubára

Vytvárame priateľské prostredie tak, aby k nám dieťa prichádzalo s úsmevom. Formou hier a rozprávok sa mu približuje „svet zúbkov." **Ošetreniu proti vôli dieťaťa, prípadne použitiu sily, sa treba vyhýbať**, nakoľko to má za následok stres a strach.
Prevenciou pred strachom je aj správna informovanosť rodičov. Treba sa vyhýbať slovám vyvolávajúcim negatívne emócie v súvislosti s novým prostredím alebo zážitkom, ktoré má dieťa absolvovať. Mohli by nám skompikovať spoluprácu a prvé návštevy. Domáce rozhovory rodičov a detí o starostlivosti o zúbky alebo vzdelávanie formou rozprávok prispievajú k správnej informovanosti dieťaťa. Dieťa netreba klamať, radšej mu trpezlivo vysvetliť, čo ho v ambulancii čaká.

Prvá návšteva u zubára stačí, až keď dieťa začne chodiť do školy

Starostlivosť o ústnu hygienu začína takmer okamžite po narodení. Správnym stravovaním a vytieraním úst bábätka vlhkým kúskom gázy po kojení. To dôležitejšie odobie nastane **momentom prerezania prvého zúbka**. Vtedy začíname čistiť kefkou. S pribúdajúcim počtom zubov aj rôčkov, aj s pastou a ak je potrebné, doplníme medzizubné pomôcky. Pastu zaradíme v období, keď vieme dosiahnuť spoluprácu dieťaťa pri vypláchnutí úst, aby pastu nekonzumovalo. Ako prvé zaradíme detské pasty, majú nižší obsah fluóru, najmä z dôvodu občasného prehltnutia pasty. **Prvá návšteva u zubára by mala byť s 1. zúbkom, najneskôr do 1. roku života dieťaťa.** Snahou každého lekára je niesť ju v pokojnej atmosfére. V závislosti od spolupráce sa vyšetria zuby, zhodnotí sa stav hygieny a poučí sa o problémových oblastiach. Je dôležité, aby si zubný lekár vybudoval dôveru a nadviazal pozitívny vzťah s malým pacientom.

Ovocné džúsy ako prírodné produkty neškodia zubom

100% džúsy sú určite zdrojom mnohých vitamínov, no okrem už spomínaných cukrov **na zuby negatívne pôsobia aj kyseliny v nich** obsiahnuté. Ich dôsledkom dochádza k naleptaniu skloviny a vzniku erózií na zuboch. American Academy of Pediatrics odporúča, aby deti do 6 rokov obmedzili príjem džúsov na 1 pohár za deň. Odporúča sa tiež piť ovocné šťavy počas hlavného jedla a **podávať deťom ovocné nápoje riedené čistou vodou**. Znížime tým pôsobenie kyselín na povrch zuba.
Akýkoľvek nápoj okrem vody s najväčšou pravdepodobnosťou obsahuje cukor, ktorý v konečnom dôsledku živí baktérie pôsobiace v ústnej dutine. Ak je dieťa smädné počas dňa medzi jedlami, **je lepšou voľbou ponúknuť mu čistú neochutenú vodu**.

Je v poriadku, keď dieťa zaspáva v postieľke s fľašou mlieka

Pitie mlieka je bezpochyby veľmi zdravé. Dôležité ale je uvedomiť si, kedy a v akom množstve ho konzumujeme. Materské, umelé a vlastne **všetky druhy mliek obsahujú cukry**, ktoré výrazne dopomáhajú k tvorbe zubného kazu. Pokiaľ dieťa zaspáva s fľašou, jeho zúbky sú vystavené baktériám, pre ktoré je cukor živnou pôdou. Počas noci sa znižuje produkcia slín a tým aj ich protektívny účinok na zuby. Zaspávanie dieťaťa s fľašou mlieka preto vo výraznej miere zvyšuje riziko vzniku zubného kazu a vzniku ECC ochorenia (z ang. Early Childhood Caries ECC – kaz raného detstva, kaz kojeneckej fľaše).

Fluorid v paste je pre moje dieťa nebezpečný a môže mu uškodiť

Bezpečnosti použitia fluoridu sa venovalo mnoho výskumov. Zistilo sa, že **fluorid je pri správnej koncentrácii a používaní bezpečný a vysoko účinný**. Bolo tiež preukázané, že je jedným z najúčinnejších prostriedkov, ktoré dokážu zabrániť vzniku zubného kazu. Fluoridy majú všestranné účinky: ukladajú sa v kryštáloch zubnej skloviny, tým je zubná sklovina odolnejšia voči posobeniu kyselín bakteriálneho povlaku. Podporujú remineralizáciu, brzdia látkovú výmenu bakterií povlaku (metabolizmus) a účinky ich enzýmov. Znižujú tak tvorbu kyselín. Patria k základným pilierom prevencie.

Ak vidím na zube svojho dieťaťa „dieru", viem, že má kaz

Ak vidíte priamo na zube tmavú „dierku", nemusí to hneď znamenať kaz. **Je doležité, aby to potvrdil alebo vyvrátil lekár.** Prítomnosť kazu môže byť sprevádzaná pocitom bolesti v danej oblasti. Zmeny, ktoré sa dejú na zube, sú výsledkom rozpadu povrchových štruktúr (skloviny) a narušenia vnútorných častí zuba (dentín a dreň). V prípade postihnutia drene zuba sú stomatologické postupy ošetrenia zložitejšie. Poškodenie zubnej drene je navyše sprevádzané silnou bolesťou a tým častokrát i s problematickou spoluprácou u dieťaťa. Deti nie sú 100%-ne spoľahlivé, pokiaľ ide o podávanie správ o bolesti zubov. Niektoré sa sťažujú na bolesti zubov aj keď objektívne žiadny patologický proces v danej oblasti neprebieha, a citlivosť je spôsobená len rastom dentície. V inom prípade sa bolesť nemusí vôbec prejaviť aj napriek prítomnosti veľkých dutín alebo pokročilého kazu zahŕňajúceho dreň zuba. Prípadne častokrát deti bolesť zubov zataja pred rodičmi kvôli strachu z ošetrenia. Aj z tohto dôvodu sú pravidelné prehliadky u zubného lekára veľmi dôležité.

Kazy u detí sú geneticky podmienené

Panuje všeobecná domnienka, že ak majú moji rodičia pokazené zuby, postretne to aj mňa. Ľudia často využívajú genetiku ako zámienku pre nedostatočnú starostlivosť o chrup. Je pravda, že malý vplyv pri určovaní náchylnosti k zubnému kazu je preukázaný. **Faktom však zostáva, že väčšine kazov sa dá predísť.** Preventívny vplyv má aj vyčlenenie príboru a pohárov pre deti, prípadne aj to, že cumlík patrí deťom a nie dospelým.

Detské zuby nemajú korene

Tak ako trvalé zuby, aj detské zúbky majú korene. Detské zúbky nie sú umiestnené voľne na ďasienku, ale **sú zakotvené v kosti**. Zárodky trvalých zubov sa nachádzajú práve pod týmito koreňmi mliečnych zubov. Už koncom 4. roku začína resorpcia koreňov mliečnych zubov. Najprv resorbujú korene rezákov, po nich resorbujú stoličky a ako posledné očné zuby. Resorpcia je zložitý biologický proces, ktorý je geneticky podmienený. V konečnej fáze dochádza k uvoľneniu korunky mliečneho zuba po zresorbovaní jeho koreňov bez porušenia kontinuity sliznice.

MED-ART
ĎAKUJEME, ŽE NÁM POMÁHATE POMÁHAŤ
25 ROKOV

Zelený čaj matcha možno vyzerá inak ako ostatné čaje,
ale jeho účinky sú jedinečné

Matcha je v podstate v tieni pestovaná odroda zeleného čaju, prevažne v Japonsku. Pri jeho spracovaní nedochádza k žiadnej tepelnej úprave na rozdiel od konvenčného zeleného čaju. Sladká a zároveň pikantná chuť matcha a zdravotné prínosy sú dávno známe a mnohokrát publikované.

Matcha čaj
japonský zázračný nápoj

Predchádza rakovine

Zelený čaj je považovaný za prevenciu rakovinových ochorení. Antioxidanty v čaji matcha, známe ako katechíny, odstránia z tela voľné radikály, ktoré vedú k vývoju rakoviny v tele. Obsahuje tiež známy antioxidant EGCG, ktorý je aj v bežnom zelenom čaji, ale **jediná šálka matcha má 137-krát väčšie množstvo EGCG v porovnaní s bežným zeleným čajom**.

Zabraňuje ochoreniam srdca

Matcha zelený čaj je účinný prostriedok ako zabrániť aj ochoreniam srdca. Štúdia z roku 2011 preukázala, že **pitie zeleného čaju významne znížilo celkový krvný cholesterol** u každého účastníka štúdie. Práve tým, že budete piť tento zelený čaj, môžete znížiť riziko podľahnutia stresu, ktorý je častou príčinou smrti.

Matcha „omladzuje"

Matcha čaj je neuveriteľný omladzujúci prostriedok. Japonci vyzerajú bez ohľadu na vek oveľa mladšie než niektoré iné národy. Jedným z dôvodov je práve matcha. Je základom japonskej stravy a ide o najobľúbenejší nápoj v krajine. Matcha obsahuje **antioxidanty, ktoré znižujú oxidačný stres v tele**. Oxidačný stres je v podstate to, čo spôsobuje rýchlejšie starnutie vo vnútri tela aj navonok.

Aj pri chudnutí

Matcha zelený čaj sa ukázal byť silnejší ako iné zelené čaje pri chudnutí či udržaní si nižšej hmotnosti. Nielenže matcha **zrýchľuje metabolizmus**, ale aj **pomáha v boji s toxickými tukmi v tele** a výrazne znižuje stres. Stresový hormón kortizol je hlavnou príčinou zvýšenia telesnej hmotnosti, a matcha zelený čaj okamžite znižuje stres pri každom pití. Poskytuje tiež dostatok energie, ktorá zvyšuje spaľovanie kalórií.

Podporuje detoxikáciu

Matcha čaj sa nezohrieva, je teda bohatší na chlorofyl než iné zelené čaje. Chlorofyl je pigment zodpovedný za zelenú farbu rastlín. Je to **najsilnejší detoxikant**, aký nájdete. Skúste piť zelený čaj alebo ovocné nápoje s pridaním matcha. Trik nie je v uvarení vody, ale v udržaní izbovej teploty. Vtedy chlorofyl **zbaví telo toxínov, ťažkých kovov, škodlivých dioxínov a hormonálnej nerovnováhy**. To zlepší funkciu čriev aj mozgu.

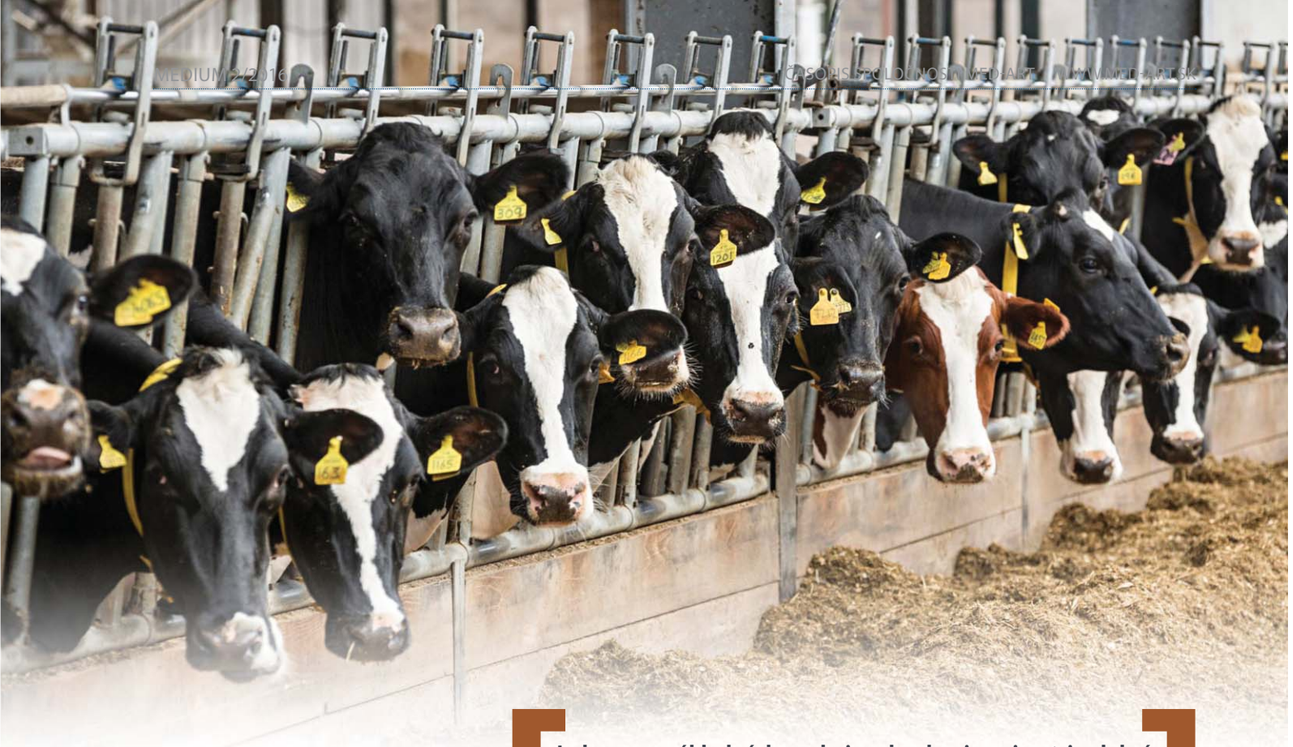
Zlepšuje náladu

Matcha, ako aj bežný zelený čaj, obsahuje silnú aminokyselinu známu ako L-theanín. Ten preukázateľne vyvoláva silnú psychoaktívnu akciu v mozgu, čo **zmierňuje stres**. Dokonca vám **dodá aj energiu a znižuje napätie**, na rozdiel od kávy, ktorá pri vyššej konzumácii zanecháva nervozitu. Na rozdiel od bežných zelených čajov obsah L-theanínu je v matcha až päťnásobne vyšší oproti bežnému zelenému čaju.

Zdroj vlákniny

Vzhľadom na šetrné spracovanie lístkov, si zelený čaj matcha udržiava **vyšší obsah vlákniny**, takže matcha je aj jedlom. Je to ľahko absorbovateľná vláknina, takže nenaruší funkciu žalúdka. Vláknina v matcha môže dokonca zmierniť nadúvanie, zápchu a hnačku. Vláknina tiež znižuje hladinu cukru v krvi, teda po vypití zmierňuje nervozitu.

Jednou zo základných podmienok zdravia zvierat je dobrá zoohygiena. Okrem pravidelného čistenia klietok, kotercov a maštalí je významnou súčasťou hygieny v chove zvierat aj účinná dezinfekcia, ktorú chovateľ robí preventívne 1- až 2-krát ročne alebo cielene v prípade výskytu infekčných chorôb, v karanténnych priestoroch či v domácnosti.

Prečo sa oplatí

dezinfekcia v chovoch zvierat?

Na dezinfekciu sa používajú rôzne chemické látky s účinkom proti baktériám, vírusom, prvokom, plesniam a ich spóram. Niektoré dezinfekčné látky majú účinok len na niektoré patogény, pričom patogénne mikroorganizmy si vedia časom vytvoriť rezistenciu – odolnosť proti používaným dezinfekčným látkam. Preto sú vyvíjané stále nové účinné látky najlepšie so širokým spektrom účinku. Odporúča sa dezinfekčné látky striedať, aby sa predišlo možnej rezistencii patogénov na účinnú látku.

Možnosti riešenia

Na trhu sú nové dezinfekčné prípravky radu IVASAN: IVASAN farm v 5- a 10-litrovom balení, IVASAN pets v 1- a 3-litrovom balení a IVASAN spray v 500 ml balení. Účinná látka je alkyl (C12-16) benzyl (dimethyl) amonium-chlorid, pomocná látka je PHMG – polyhexamethylenquanidinhydrochlorid. Prípravok má charakteristický dlhotrvajúci účinok proti vírusom, baktériám a plesniam. Doteraz nebol zaznamenaný výskyt rezistentných zárodkov. V odporúčaných koncentráciách sa môže používať aj v prítomnosti zvierat a ľudí. Neobsahuje chlór, má takmer neutrálne pH, je bez farby a zápachu, nepoškodzuje materiály, nemení farbu a nepôsobí korozívne, nevyžaduje osobitné podmienky manipulácie a skladovania.

IVASAN farm obsahuje 0,25 g účinnej látky v 100 g prípravku, používa sa riedený vodou v 2 až 5% koncentrácii na profesionálnu dezinfekciu a hygienickú sanitáciu povrchov, priestorov a technologických zariadení chovov zvierat, na dezinfekciu dopravných prostriedkov a skladov krmív. Vďaka rýchlej a účinnej dezinfekcii mikroklímy v maštaliach pomáha aktívne a bezpečne predchádzať šíreniu bakteriálnych, vírusových aj plesňových infekcií. Pre svoj kompletný dezinfekčný účinok sa používa v sanitačných programoch liahní. Tvorí dlhodobú antimikrobiálnu ochranu, čím zvyšuje garanciu dobrého zdravotného stavu vyliahnutej hydiny.

IVASAN pets obsahuje 0,15 g účinnej látky v 100 g prípravku. Používa sa nariedený vodou: 30 – 50 ml prípravku na 1 liter vody.

IVASAN spray obsahuje 0,025 g účinnej látky v 100 g prípravku. Je určený pre potreby veterinárnych a chovateľských zariadení na priame použitie.

IVASAN pets a IVASAN spray sú určené na dezinfekciu povrchov, plôch a predmetov v domácnostiach a v chovoch rôznych druhov zvierat:

- účinne **dezinfikuje chovateľské potreby** vrátane klietok, misiek, napájačiek
- po pridaní k praciemu prostriedku šetrne a **účinne dezinfikuje textil**
- **odstraňuje zápach**, preto je vhodné používať prípravky na dezinfekciu a čistenie predmetov znečistených močom a trusom – na dezinfekciu toaliet, voliér, terárií a pod.
- **neleptá a nemení farbu materiálov** z plastu, textilu, vlny, gumy, kovu a pod.
- **nedráždi** citlivú kožu ani sliznice, nespôsobuje slzenie, slinenie ani kožné reakcie
- **nezanecháva škvrny** na ošetrenom materiáli ani na srsti, preto sa nemusí oplachovať
- **nezapácha** – nie je nepríjemný ani pre citlivé zmysly zvierat
- môže sa použiť v chovoch všetkých druhov zvierat, je **šetrný aj pre citlivé exotické druhy**
- **šetrne odstráni patogénne mikroorganizmy** z domácnosti obývanej spoločne ľuďmi aj zvieratami
- **neohrozuje zdravie mláďat** – môže sa používať bez obmedzenia veku

Na dezinfekciu rúk po práci s infekčným materiálom, pred operačným zákrokom a pred ošetrovaním rán sa odporúča použitie tekutého mydla ALFADIN (200 ml a 1000 ml balenie).

ALFADIN roztok (20 ml, 200 ml, 1000 ml balenie) sa odporúča používať na dezinfekciu rán, operačného poľa, pupočných pahýľov, kastračného poľa, pred injekčnou aplikáciou, na dezinfekciu strukov mliečnej žľazy, na dezinfekciu rúk, nástrojov, operačných stolov a pod.

Účinnou látkou v prípravkoch ALFADIN je komplexne viazaný jód – iodopovidonum.

- má široký **biocídny účinok**
- širokospektrálny **germicídny účinok** na G- a G+ mikroorganizmy, niektoré anaeróbne mikroorganizmy, kvasinky, huby a ich spóry, na vírusy a niektoré prvoky
- doteraz **nebola zaznamenaná rezistencia** mikroorganizmov
- je **účinný aj v riedenom roztoku**
- umožňuje **jednoznačné odlíšenie dezinfikovanej plochy**
- vytvára **filmový efekt** – má veľmi dobrú adherenciu na ošetrené plochy, čo predlžuje jeho dezinfekčný účinok a zaisťuje ochranu otvoreným ranám
- má **nízku toxicitu** a dráždivosť
- **neobsahuje alkohol**, čím nespôsobuje bolestivosť po kontakte s otvorenou ranou
- **nespomaľuje proces hojenia** a granulácie tkaniva

Klasicky používané a stále účinné sú dezinfekčné prípravky **BIOSEPT spray** (Carbethopendeciniibromidum 1 g v 100 ml, balenie 100 ml) a **PVP jod** (Polyvidomumcumjodo 10 g v 100 ml, balenie 100 ml v spreji). **Používajú sa v domácnostiach na bežnú dezinfekciu a ošetrenie rán zvierat**, na zapálené miesta na koži, pri vyberaní kliešťov, ošetrovaní pazúrov, pupočných pahýľov, na dezinfekciu operačného poľa, pred injekčnou aplikáciou a pod.

Správnou a včasnou dezinfekciou môžeme zabrániť šíreniu infekcie v chove, pomôcť k rýchlejšiemu a bezproblémovému hojeniu rán. Znížiť straty v chove zvierat spôsobené chorobnosťou, úhynom a nákladmi na liečbu. Dezinfekciou chránime ošetrované zvieratá, seba aj prostredie pred patogénmi.
Dezinfekčné prípravky sa používajú presne podľa odporúčaní výrobcu, vždy aj s ohľadom na životné prostredie, aby sa čo najmenej poškodila prirodzená symbiotická mikroflóra – prirodzený ekologický biofilm, ktorý pokrýva všetky povrchy, kožu, sliznice zvierat a človeka. ■

Za poslední roky se výrazně zlepšila péče o zuby a celkově o dutinu ústní u lidí. Dutina ústní totiž může být bránou infekce pro celý organismus. Těmto problémům se dá předejít pravidelnou péčí o zuby, dásně a tedy celkově o dutinu ústní. Poznatky a metody z péče o zuby u lidí se přenášejí i do veterinární medicíny od čištění zubů přes plombování až po rovnátka či implantáty.

zdravá dutina ústní psů a koček

A jak je tomu vlastně se zuby u psů a koček? V podstatě jsou na tom stejně, jako my lidé z hlediska výskytu plaku, zubního kamene a bakterií. Byl prokázán vztah mezi pariodontálním onemocněním a zánětem ledvin, srdečního svalu a plic. Ale je zde několik odlišností. Na rozdíl od lidí se u psů velmi málo vyskytuje klasický zubní kaz a u koček je tento problém téměř neznámý.

Často se setkáváme s dotazem, že vlci ve volné přírodě nemají problémy s plakem nebo zubním kamenem, ale naši domácí miláčci ano. Jak je to možné? Má to několik důvodů, ale tím hlavním je šlechtění jednotlivých plemen. Všimněte si, že **problémy s dutinou ústní mívají většinou malá plemena** nebo tzv. brachycefalická plemena. To jsou ta, která mají zkrácenou čelist, tedy „spláclý čumák", jako je např. boxer. Tím, jak lidé začali šlechtit plemena, aby byla menší, se začala zkracovat čelist. Jenomže zuby se geneticky zakládají v jiné části plodu, než čelist a počet zubů se tedy nezměnil. Také velikost je někdy neúměrná velikosti čelisti. Tím se zuby dostaly velmi blízko sebe a mezi nimi se v malých štěrbinách začaly ukládat zbytky potravy. **Zrušila se tak tzv. „samočisticí schopnost zubů"**, kterou můžeme vidět u vlků nebo třeba u německého ovčáka, který má delší čelist. U psů se tedy nejčastěji setkáváme s výskytem plaku a zubního kamene.

U koček se s problémem měnící se velikosti čelisti nesetkáváme, protože k žádné takové plemenitbě jako u psů nedošlo. U koček se nesetkáváme tak často se zubním kamenem, jako u psů, ale daleko častěji **kočky trpí zánětem dásní**.

Periodontální onemocnění u psů a koček je výsledkem zánětlivého procesu, způsobeného zubním plakem a bakteriemi dutiny ústní. Periodontální onemocnění je zdravotní problém č. 1 diagnostikován u psů a koček. Podle American Veterinary Dental Society, 80-85 % všech psů a koček má nějakou formu této nemoci. Tato statistika se zvyšuje na 100 % po dosažení stáří 4 let.

zánět dásní

Příznaky problémů v dutině ústní:

- červené, oteklé nebo krvácející dásně – gingivitida
- zápach z úst
- obtíže při příjmu potravy
- při uchopení za tlamu třepání hlavou
- abnormální rozhazování potravy při krmení
- preference potravy s měkčí texturou
- nechutenství = anorexie

zubní kámen

Onemocnění periodontu mohou způsobovat:

- nevhodná potrava
- neodstraňování plaku
- infekce
- špatná hygiena dutiny ústní
- predispozice některých plemen

Jak správně pečovat o dutinu ústní psů a koček

Je to stejné, jako u lidí. Jediná správná cesta je **pravidelné odstraňování zubního plaku**, který na zubech zůstává po každém nakrmení. Tím se předejde vzniku zubního kamene, který vzniká mineralizací zubního plaku a odstraní se i možnost růstu bakterií, které způsobují špatný dech a záněty dásní i možné problémy celého organismu.

Jak správně odstranit zubní plak?

Zubní kartáček

I když je to nejpracnější a časově nejnáročnější, tak nejlepších výsledků se dosáhne pravidelným čištěním zubním kartáčkem. Existují různé druhy speciálních kartáčků pro psy a pro kočky, ale mohou se použít i kartáčky pro lidi. Nejlepší jsou ty s jemnými štětinkami. Nejdůležitější je se s nimi dostat zejména na vnější bukální stranu zubů, která přiléhá ke tvářím. K čištění je vhodné použít i zubní pastu. Ale pozor – zubní pasty pro lidi obsahují fluorid, který je pro psy a pro kočky toxický. Proto je potřeba používat zubní pasty, které jsou speciálně určené pro psy a pro kočky. Většinou obsahují různé příchutě, nejčastěji drůbežího nebo hovězího masa, aby to zvířatům chutnalo, abrazivní látky, které napomáhají mechanicky odstraňovat plak a k tomu třeba enzymy nebo i nanostříbro, jako je **zubní pasta TraumaPet stoma Ag**, které v dutině ústní při čištění zubů působí zároveň i antibakteriálně. Zubní kartáček je sice nejúčinnější, nicméně je jasné, že ne každý z nás má tolik času, aby svému mazlíčkovi čistil zuby po každém nakrmení a hlavně, ne každé zvíře si nechá zuby řádně vyčistit. V tom případě se pak doporučují speciálně vyvinuté dentální tyčinky.

Dentální tyčinky

Speciální tyčinky na čištění zubů jsou efektivní náhradou pravidelného čištění zubním kartáčkem. Aby ale správně fungovaly, musí se podávat pravidelně nebo nejméně obden. Musí být také chutné, aby je zvířata ráda přijímala a lehce stravitelné, aby jim nepůsobily zažívací potíže. V současné době přichází na trh **novinka – dentální tyčinka řady Perio**, která obsahuje látky, které bychom dříve v dentálních produktech nečekali. Spíše se objevovali samostatně, jako potravní doplňky na podporu jednotlivých orgánů. Příkladem může být **koenzym Q10**, který se např. používá v preparátech na podporu srdečního svalu. Ukázalo se ale, že je i výborným katalyzátorem na buněčné úrovni a tudíž podporuje i zdraví buněk dásní a tím zdraví celé dutiny ústní. Dále třeba **spirulina**, která se používá samostatně i u lidí na podporu imunitního systému. Pomocí těchto látek, které se nově začaly používat v péči o zdraví dutiny ústní, můžeme řešit

3 základní problémy dutiny ústní najednou:

Spirulina

- **kontrolu plaku** – pomocí pemzy, přírodních zeolitů a zinku
- **podporu zdravé dásně** – díky koenzymu Q10, brusinkám, taurinu a probiotikám
- **svěží dech** – podporuje spirulina, skořice nebo výtažky ze žampionů

Novinka Perio (od slova periodont) od americké firmy VetriSCIENCE® je pro psy ve formě polovlhké tyčinky s názvem Perio Plus, pro kočky polovlhké kousky Perio Plus Feline.

1. Kontrola plaku:

Pemza (obsažená ve vnější vrstvě) je přírodní abrazivní látka, která snižuje plak a bakterie, které mohou vést k zápachu z dutiny ústní.
Přírodní zeolity (hlinitokřemičité minerály mající mikroporézní strukturu obsažené ve vnitřní vrstvě) jsou jedinečnými minerály, které zabraňují plaku v jeho formování a ulpívání na zubech.
Zinek (obsažený ve vnitřní vrstvě) proniká plakem na zuby a tento plak oxiduje, což má za následek menší formování plaku.

2. Podpora dásní:

Koenzym Q10 (ve vnitřní vrstvě) je nezbytným katalyzátorem pro tvorbu energie na buněčné úrovni a pro podporu funkce dásní. Tkáňové hladiny CoQ10 u psů klesají s věkem. Nedostatek koenzymu Q10 je spojován s nesprávným fungováním srdečního svalu a dásní.
Brusinky (ve vnitřní vrstvě) jsou zdrojem antioxidantů bohatých na bioflavonoidy, které podporují zdraví dásní. Pomáhají také narušovat bakterie, které mohou vést k nahromadění plaku a zničení tkáně.
Taurin (ve vnitřní vrstvě) spolupracuje se zinkem na podpoře zdraví a síly dásní. Silná tkáň dásní je důležitá, protože bakterie rostou na odumřelých tkáních.
Probiotika (ve vnitřní vrstvě) napomáhají podporovat zdravou bakteriální rovnováhu v dutině ústní. Pomáhají tělu odstraňovat nezdravé, plak, způsobující bakterie a podporují silné dásně a svěží dech.

MED-ART PRAVÁ PRÍRODNÁ VÝŽIVA
ĎAKUJEME, ŽE NÁM POMÁHATE POMÁHAŤ
25 ROKOV

Extrakt z juky (vnější vrstva) je bylina, která pomáhá zabraňovat enzymům, aby narušovaly integritu dásní.

3. Podpora svěžího dechu:

Champex™ (výtažek ze žampionů obsažený ve vnější vrstvě) byl rozsáhle studován pro jeho schopnost potlačovat zápach způsobený plyny ze zažívacího traktu a jako prevence tohoto zdroje zápachu.
Skořice (ve vnější vrstvě) podporuje zdravou bakteriální rovnováhu v dutině ústní.
Spirulina a petržel (ve vnější vrstvě) jsou skvělé zdroje deodoračního a čistícího chlorofylu.

SPIRULINA
JEDINEČNÁ ZELENÁ SINICE
VYJÍMEČNÁ LÉČITELKA

Pěstuje se ve sladkovodních jezerech. Obsahuje ještě vyšší množství bílkovin než chlorella, dále obsahuje vysoké množství chlorofylu, vitaminů, minerálních látek a dalších přírodních aktivních látek.

- podporuje správnou funkci imunitního systému a přirozenou obranyschopnost
- přispívá k udržení normální hladiny cukru v krvi
- obsahuje 18 různých aminokyselin, včetně esenciálních, které si tělo neumí samo vyrobit a musí je přijímat v potravě
- obsahuje jednu z nejvyšších koncentrací chlorofylu za všech rostlin
- je antioxidant a pomáhá tak chránit buňky před negativním působením volných radikálů

Spirulina dále obsahuje:

Vitamín B6 (pyridoxin) – podporuje normální činnost nervové soustavy, přispívá k normální psychické činnosti a normální funkci imunitního systému.

Jód – přispívá k normální funkci štítné žlázy, podporuje normální energetický metabolismus a normální činnost nervové soustavy.

Železo – přispívá k normální tvorbě červených krvinek, podporuje normální funkci imunitního systému a napomáhá ke snížení míry únavy a vyčerpání.

Vitamin K – přispívá k normální srážlivosti krve a k udržení normálního stavu kostí.

Vitamin B1 (thiamin) – přispívá k normálnímu energetickému metabolismu a normální psychické činnosti. Taktéž přispívá k normální činnosti srdce.

Vitamin B12 – přispívá ke snížení míry únavy a vyčerpání a podporuje normální funkci imunitního systému. Dále přispívá k normální tvorbě červených krvinek, normální činnosti nervové soustavy a normální psychické činnosti.

Vitamin B2 (riboflavin) – přispívá k normálnímu energetickému metabolismu a normální činnosti nervové soustavy. Podporuje udržení normálního stavu sliznic a pokožky a taktéž přispívá k udržení normálního stavu zraku.

MVDr. Leoš Železný

Práca lekárnika je náročná. Sami to najlepšie poznáte. Úloha lekárnika sa nekončí vydaním lieku či zdravotníckej pomôcky pacientovi. Každý deň ste konfrontovaní s množstvom informácií, ktoré musíte spracovať, pretože aj od vás závisí, či človek, ktorý sa na vás obráti v čase svojej choroby, získa liek, ktorý mu naozaj pomôže. A popri tejto časovo náročnej práci venovať ďalší čas na pomáhanie iným nebýva samozrejmosťou. A už vôbec nie angažovať sa v projektoch ako je napríklad organizovanie vernisáží, koncertov, literárnych podujatí či záchrana sakrálnych stavieb. A práve k takejto pomoci chceme prizvať i vás...

každý šindeľ sa počíta

pomôžme zachrániť unikátny kostol

Vážení čitatelia časopisu MEDIUM, je mi cťou vás zoznámiť s výnimočnou osobou. Okrem dennodennej starostlivosti o svoju lekáreň a práci lekárnika venuje svoj čas a energiu pomoci ľuďom v núdzi a záchrane alebo obnove kultúrnych pamiatok. Mnohí z vás ju určite poznajú, je to Mgr. Helenka Galbavá z lekárne Herba Handlová. Zastrešuje občianske združenie „KARPATY Art Gallery“. Nekonečná energia a húževnatosť pani Mgr. Galbavej ma oslovili a chcela by som vám na zvyšných riadkoch aspoň z časti priblížiť činnosť, ktorú vykonáva.

Mgr. Helenka Galbavá, famaceutka, ktorá vedie občianske združenie Karpaty Art Gallery.

KARPATY Art Gallery spája prítomnosť s minulosťou. Otvára priestor, kde sa stretávajú umelci, priatelia, známi či neznámi, jednoducho ľudia, ktorí majú radi nielen výtvarné umenie, ale hrdo sa hlásia k svojim koreňom, k svojmu pôvodu. Je to **priestor určený profesionálnym výtvarníkom, amatérskym nadšencom i začínajúcim tvorcom**. Okrem výstavnej činnosti spojenej s predajom umeleckých diel, poskytuje verejnosti predaj darčekových predmetov umeleckého charakteru. Rekonštrukciou priestorov sa vytvoril priestor nielen pre výstavnú činnosť, prezentácie umelcov a ich tvorby, ale aj pre **usporiadanie výtvarných kurzov** pre začínajúcich umelcov, kurzy kreslenia pre deti aj dospelých. V oddychových priestoroch galérie bude čoskoro otvorená **čitáreň**, ktorá sa prihovorí odbornou literatúrou či časopismi s tématikou maliarstva a umeleckého cítenia.

1. vernisáž v „KARPATY Art Gallery“ sa uskutočnila v septembri 2012 a jej premiérovou osobnosťou bol akad. mal. Vojtech Petrovics. Od tohto obdobia sa v galérii odprezentovali mnohí známi umelci, ako napríklad akad. mal. Rudolf Cigánik, akad. mal. Alojz Petráš, akad. mal. a scénografka Ema Jakubisová, ale i neprofesionálna umelecká scéna, ktorej bol vytvorený samostatný priestor výstavnej činnosti na podujatí pod názvom Vatu 2013 (Výstava amatérskych tvorcov umenia). **Do dnešného dňa sa v priestoroch uskutočnilo už 43 vernisáží.**

Okrem výtvarného umenia vytvorila galéria multižánrový priestor. **V galérii bolo totiž odprezentované hudobné umenie a priestor dostáva aj umenie slova**, či už písaného alebo hovoreného, formou inaugurácií knižných noviniek, hosťovaním spisovateľov rôzneho žánru alebo tematických podujatí na podporu literatúry. Súčasťou galérie je depozit umeleckých diel.

V priestoroch galérie je taktiež chránená dielňa, v ktorej pracujú zamestnanci so zdravotným postihnutím. Produkcia výrobkov sa špecializuje na kreatívnu tvorbu upomienkových a darčekových predmetov, výrobu hračiek, dekoračných materiálov do domácnosti, produktov prospešných zdraviu, akými sú napríklad bylinkové voňavé vrecká či hrejivé obilninové vankúšiky Termo-div.

V roku 2013 vzniklo občianske združenie „Handlová – moje mesto“, ktoré vzniklo pri „KARPATY Art Gallery“. **Poslaním a cieľom združenia je zachovávať, obnovovať a uchovávať historické pamiatky a pamätihodnosti** v Handlovej a v jej prímestských častiach Novej Lehote a Morovne, ako aj kultúrne hodnoty a tradície pôvodného obyvateľstva, banícku históriu a jej tradície, priamo naviazanú na prezentačnú a vydavateľskú činnosť. Združenie podporuje činnosť svojich členov aktívnym prístupom, podporou a prezentovaním ich samostatnej aj kolektívnej bádateľskej práce, ako aj organizovaním a sprostredkovaním dobrovoľníckej činnosti.

Občianske združenie sa za obdobie svojej pôsobnosti podieľalo na **záchrane kultúrnej pamiatky Kostola Sv. Mikuláša** v Novej Lehote. Zorganizovalo tri ročníky Lehotského Juniálesu, z ktorého výťažok je taktiež použitý na záchranu. Zorganizovalo petíciu na **záchranu Sorely,** ktorá sa dostala medzi pamätihodnosti mesta. Spolu s Farským úradom v Handlovej a odbornou radou Ing. arch. Patrika Juríčeka **zrekonštruovali Kaplnku Sedembolestnej Panny Márie**. **Obnovili márnicu na cintoríne v Novej Lehote** (stavba je z čias Márie Terézie) a **opravili Kaplnku Jána Nepomuckého** na námestí v Handlovej.

Plány občianskeho združenia na rok 2016:

- **obnoviť Kostol Sv. Kataríny v Handlovej**
- **pokračovať v záchrane kostola v Novej Lehote**
- **natrieť strechu na Kaplnke Jána Nepomuckého**
- **zorganizovať 4. ročník Lehotského Juniálesu**

Asi by som mohla zapísať celý časopis MEDIUM o aktivitách Mgr. Helenky Galbavej a jej mažela Ing. Františka Galbavého, bez ktorého trpezlivosti by sa možno nezrealizovalo mnoho projektov. **Hlavnou myšlienkou je ale osloviť vás a požiadať o pomoc pri záchrane a obnove Kostola Sv. Kataríny v Handlovej.**

Kostol sv. Kataríny je dominantou mesta Handlová a súčasne jej najstaršou historicko-kultúrnou pamiatkou. Prvá písomná zmienka o Kostole sv. Kataríny Alexandrijskej je z roku 1376.

Každý, či už domáci alebo pocestný prechádzajúci centrom, obdivuje jeho majestátnosť a nádheru.

Kostol bol počas dejín niekoľkokrát opravovaný, dopĺňaný a prestavaný. Posledné veľké úpravy kostola boli robené v rokoch 1957 až 1965, nakoľko dva mesiace pred koncom 2. svetovej vojny **dopadla na kostol letecká bomba**, ktorá ho výrazne zničila. Pri posledných povojnových úpravách kostola bola obnovená aj strecha, ktorá bola pokrytá dreveným šindľom. Avšak zub času, ako aj vplyv počasia, poznačili aj krytinu strechy, ktorá si postupne žiada kompletnú výmenu. Farnosť Handlová začala preto konať s vedomím, že celá obnova bude trvať niekoľko rokov vzhľadom na veľkosť a rozsiahlosť celej strechy. **Ministerstvo kultúry SR nám prispelo približne jednou štvrtinou celkových finančných prostriedkov**.

Ďalším dôležitým krokom bolo získanie povolenia Ministerstva vnútra SR na konanie **verejnej zbierky**. Farnosť z tohto dôvodu zriadila tzv. transparentný účet, kde všetci záujemcovia a dobrodinci môžu sledovať priebeh zbierky. Jedinečnosť a výnimočnosť kostola sa nachádza aj v samotnej veži, ktorá v roku 1770 dostala drevený arkádový ochoz a novú šindľovú helmu, pozostávajúcu zo systému viacerých cibúľ a lucerien. Práve preto **patrí k najkrajším na Hornej Nitre a Slovensku**.

K bohatstvu národa patria aj všetky historicko-kultúrne objekty, ktorými sa na Slovensku môžeme pochváliť a byť na ne patrične hrdí. Obdivujeme krásne gotické katedrály, románske baziliky a kostoly či barokové kostoly na mnohých miestach Európy. **Buďme hrdí aj na svoje bohatstvo, ktoré nám zanechali naši predkovia**, aby sme ho taktiež zanechali pre budúce generácie a pomôžme im vrátiť ich zašlú slávu a krásu.

Ako pomôcť?

Pri obnove Kostola sv. Kataríny nám môže pomôcť každý, komu nie je osud nášho kostola ľahostajný.

pômocť môžeme nasledovnými spôsobmi:

- **pravidelný príspevok na obnovu kostola** – možnosť zriadiť trvalý príkaz (minimálna suma 5 eur) – na tento účel sme zriadili špeciálny bankový účet
- **finančný dar** – v ľubovoľnej výške na bankový účet
- **kúpa magnetky** „Daruj drevený šindeľ na kostol“ cena je 3 eur – týmto príspevkom sa stanete majiteľom svojho symbolického šindľa
- **kúpa iných darčekových predmetov** – budú predávané s týmto úmyslom
- **účasť na rôznych benefičných aktivitách** – organizovaných farnosťou Handlová

číslo bankového účtu Slovenská sporiteľňa, pobočka Handlová: **SK5009000000005077239645**

www.transparentneucty.sk

Ing. Alžbeta Vargová

Turecko

krajina polmesiaca

má čo ponúknuť dovolenkárom

Turecko sa rozprestiera na dvoch kontinentoch – Európe (3% rozlohy) a Ázie (97% rozlohy), čo, samozrejme, ovplyvnilo aj kultúru tejto krajiny. Hlavným mestom, a po Istanbule druhým najväčším mestom Turecka, je Ankara. Istanbul je zase jediným mestom, ktoré sa rozprestiera na dvoch kontinentoch.

Táto nádherná a rozmanitá krajina polmesiaca má naozaj čo ponúknuť. Napríklad v Antalyi sa nachádza **najstarší kostol na svete**, kostol Sv. Petra. Osloviť vás môže aj **hora Ararat, kde pristála Noemova archa** a nachádza sa vo východnom Turecku. Turisti, ktorí prahnú po vojnovej histórii, si môžu obzrieť napríklad repliku **trójskeho koňa** v istanbulskom múzeu. Turci ovplyvnili Európu výrazným spôsobom aj v gastronómii. Otomani nám do Európy **priniesli kávu, čerešne, kebab, baklavu a turecký med**. Turecká kuchyňa je pokladaná za najsvojráznejšiu na svete. Aj napriek tomu, že tulipány spájame s Holandskom, dostali sa do Európy z Turecka. Názov tülbent je tureckým pomenovaním turbanu, ktorý pripomína práve kvet tulipánu.

Na území dnešného Turecka sa nachádzali **dva zo siedmych divov sveta**, Mauzóleum v Helikarnasse a Artemidin chrám v Efeze. Oblasťami, ktoré sú medzi turistami vyhľadávané, sú Alanya, Avsallar, Belek, Kleopatra Beach, ako aj oblasť Kusadasi a mnohé iné. **Alanya** je známa množstvom nákupných možností, krásnymi plážami a bohatým nočným životom. Najkrajšou plážou je určite **Kleopatra Beach**, ktorá je pomenovaná po egyptskej kráľovnej Kleopatre. Podľa egyptskej mytológie sa tu počas svojej cesty po Mediterraneane zastavila a okúpala a odchádzala očarená priezračnosťou a čistotou mora. Ďalšia populárna časť Turecka, **Belek**, je známa luxusným ubytovaním, golfovými ihriskami a najzelenším prostredím. Pláže boli ocenené modrou vlajkou vďaka svojej udržiavanej čistote. Oblasť **Kusadasi** leží na brehu Egejského mora. Je to rušné mestečko s veľkou tržnicou, plné barov a reštaurácií, atrakcií a zábavy, ako stvorené pre mladých, aktívnych ľudí.

Turecko obmývajú štyri moria: Čierne, Marmarské, Egejské a Stredozemné. Turecké pláže sú výnimočné aj tým, že sú v každej časti iné. Piesok je jemný a čistý, pravidelne udržiavaný hotelovým personálom.

Po zrušením víz je Turecko lákavejšie a dostupnejšie pre turistov. Táto ekonomicky vyspelá krajina s obrovskou populáciou vám **má čo ponúknuť, či už prahnete po histórii a pamiatkach alebo dávate prednosť „sladkému ničnerobeniu“ na brehu**

odporúčame vám...

Alanya a Avsallar

Turistami najčastejšie navštevovanými miestami sú bez pochyby Alanya a Avsallar. Množstvo hotelov, ktoré lemujú pobrežie mora, poskytuje kvalitné ubytovanie aj stravu. Cestovateľov určite osloví **Hotel Lioness**. Je to menší hotelík, ktorý za kolosmi v iných prímorských oblastiach ale nezaostáva ani službami, obsluhou, ani ubytovaním.
Novopostavený **Hotel Sunmelia** je prostredím, kde klientom nebude chýbať vôbec nič. Hotelový rezort ponúka luxusné ubytovanie, pestrú ponuku stravy a zábavy pre rodiny s deťmi, ako aj pre mladých.

Kusadasi

Na opačnej strane od Alanye sa v oblasti Kusadasi nachádza **Hotel Batihan**, ktorý je situovaný priamo na pláži. Kaskádovitou budovou pripomína babylonské záhrady.

Okruh Tureckom

Pre cestovateľov, ktorí nechcú len oddychovať a sú hladní za poznávaním krajiny, odporúčame využiť pestrú ponuku poznávacích zájazdov.
K najpestrejším určite patrí Okruh Tureckom. **Na tomto zájazde budete mať možnosť vidieť krásy celej krajiny.** Spoznať pulzujúci ruch 14-miliónového, najväčšieho mesta Turecka, je jednoznačne tiež veľmi lákavá a zaujímavá výzva, ktorú vám poskytne poznávací zájazd Istanbul.

Súťaž pre čitateľov

časopisu MEDIUM

Milí čitatelia, radi súťažíte? Potom ste na správnej strane časopisu. Aj v tomto čísle sme pre vás, ktorí radi čítate náš časopis a ktorí aj radi súťažíte a vyhrávate, pripravili 10 súťažných otázok.

1. SLeK sa v roku 2016 zameriava na identifikáciu povolania farmaceuta ako pomáhajúcej profesie. V ktorých troch úrovniach?
2. NsP Sv. Jakuba Bardejov zorganizovala benefičnú aukciu, ktorú podporila svojou účasťou aj sp. MED-ART. Viete, na čo bol určený výťažok z aukcie?
3. Originálne esencie produktov MUAY vznikli v Thajsku. V ktorých dvoch liekových formách ich nájdeme vo vašej lekárni?
4. Viete, ako sa volá výživový doplnok, prezentovaný v našom časopise, s biologicky aktívnym organickým jódom, ktorý chráni organizmus pred škodlivinami?
5. Kostol sv. Kataríny je dominantou mesta Handlová. Viete, z ktorého roku je prvá písomná zmienka o tejto najstaršej historicko-kultúrnej pamiatke mesta Handlová?
6. Matcha čaj je zelený čaj, ktorého zdravotné účinky sú dávno známe. Vymenujte aspoň tri dôvody, prečo by ste ho v lekárni odporučili pacientom.
7. Kupónová knižka – nový marketingový nástroj družstva Vaša Lekáreň. Dočítali ste sa, do ktorých troch kategórií je rozdelených 130 zľavnených produktov?
8. Už čoskoro sa otvoria brány AX Nitra, aby uvítali účastníkov zoborských lekárnických dní a slovenského farmaceutického veľtrhu. Ktorý dátum ste si aj vy poznačili do svojho kalendára?
9. Na stránkach nášho časopisu nájdete aj revolučný produkt v starostlivosti o atopickú kožu. Pod akou značkou ho nájdu aj pacienti vo vašej lekárni?
10. V súčasnej dobe prichádza na slovenský trh novinka – dentálna tyčinka radu Perio. Viete, ktorá forma je určená pre psy a ktorá pre mačky?

Vaše odpovede očakávame **do 10. septembra 2016**. Ak budú správne, zaradíme ich do žrebovania **o vrecko na ohrievanie pečiva 4FOOD ø 30 cm a vrecko na uskladnenie pečiva 4FOOD 50 x 30 cm od českého výrobcu TESCOMA.** Žrebovanie sa uskutoční 15. septembra 2016. Desiati výhercovia budú uverejnení v nasledujúcom čísle časopisu MEDIUM, ktoré bude v distribúcii začiatkom mesiaca jún 2016.

Vrecko na uskladnenie pečiva 4FOOD 50 x 35 cm
Vynikajúce pre hygienické uloženie chleba, bieleho aj tmavého pečiva. Vrecko chráni pred osychaním a tvrdnutím, pečivo vydrží dlhšie čerstvé. Vyrobené zo 100 % bavlny, opatrené sťahovacím uzáverom.

Zoznam vyžrebovaných
výhercov z čísla 1/2016,
ktorí získavajú
sadu 6 zmrzlinových pohárov CANADA + 6 zmrzlinových lyžičiek BERNDORF:

Petra Kučerová, Partizánske
Eva Matečková, Bánovce n/Bebravou
Jana Velesová, Nový Smokovec
Miroslava Oravcová, Sklabiná
Jana Machová, Bratislava
František Horňák, Sobrance
Mária Petreková, Levoča
Jana Suchá, Svit
Elena Schmidtová, Šaľa
Peter Synak, Štúrovo

Všetkým výhercom gratulujeme!

Vrecko na ohrievanie pečiva 4FOOD ø 30 cm
Určené na ohrievanie bieleho aj tmavého „včerajšieho" pečiva v mikrovlnnej rúre. Pečivo je vo vrecku ohrievané šetrne, nevysychá ani nevlhne a ohriate pečivo podávané vo vrecku vydrží dlhšie teplé. Vyrobené zo 100% bavlny.

VEZMITE SI ZO SLNKA LEN TO NAJLEPŠIE

Daylong

ultra face SPF 30 krém 50 ml

- obsahuje 0,04 % kyseliny hyaluronovej (HA)
- HA je známa svojimi pozitívnymi skrášľujúcimi účinkami
- praktické balenie s pumpičkou pre presné a jednoduché dávkovanie
- 50 ml – ideálna veľkosť do kabelky

GALDERMA

Novinka

Daylong ultra face SPF 30 UVB UVA Mittlerer Schutz Protection moyenne Spezieller Sonnenschutz für das Gesicht Protection solaire spéciale pour le visage Wasserresistent Mit Vitaminen A, C und E Résistante à l'eau Contient les vitamines A, C et E GALDERMA

pomáhame lekárnikom

ponúkame vám pomoc pri realizácii vašich podnikateľských plánov a potrieb

financovanie

Modernizujete lekáreň? Zakladáte novú prevádzku?

Obráťte sa na nás.
ÚVER, PÔŽIČKA – rýchlo a jednoducho!

úrok len 2%

Pomôžeme vám prefinancovať:

- ✓ **Interiér lekárne:** nábytok, POS materiály, reklamné stojany a pútače, regálový systém, dotykové informačné obrazovky pre pacientov, suroviny a zásoby
- ✓ **Technické a prístrojové vybavenie lekárne**
- ✓ **Hardware a software lekárne**
- ✓ **Exteriér lekárne:** atraktívne označenie lekárne, svetelné reklamy a exteriérové pútače

MED-AKT®

ĎAKUJEME, ŽE NÁM POMÁHATE POMÁHAŤ 25 ROKOV